

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

אלון, רסקי ושות' - עורכי דין
 גת קבל
 12 2010

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

בפני כב' השופט יהודה פרגו - שופט בכיר

התובעים

1. שורץ חנן
2. טף סורג בע"מ
- על-ידי ב"כ עוה"ד גד אלון ואח'

נגד

הנתבעים

1. כהן אביעד
2. רחל כהן
- על-ידי ב"כ עוה"ד סורוקר-אגמון

3. יהוד יואל
- על-ידי ב"כ עוה"ד נחום שר

פסק דין

1. מבוא:

בפני תביעה בגין הפרת פטנט רשום על פי "חוק הפטנטים, התשכ"ז - 1967".

המדובר בסורג בטיחות להגנת על ילדים מפני נפילה מחלונות המעוגן לקירות בצורה ייחודית באמצעות "שיטה ומכשיר לעיגון סבכה" המוגנים בפטנט מס' 102009 מיום 26/5/1992 הרשום על-שם בעליו - חנן שורץ - הוא התובע בתיק זה.

התובע 1 - חנן שורץ - משווק סבכות/סורגים אלו יחד עם אביזרי העיגון המוגנים, באמצעות חברת "טף סורג", הנעזרת לצורך מכירתיה באתר אינטרנט בשם "טף סורג".

התובעת 2 - "טף סורג בע"מ" - הינה חברה שהוקמה על-ידי התובע לצורך שיווק ומכירת הפטנט.

התובע חנן שורץ מחזיק במניות חברת "טף סורג בע"מ" לרבות מניות השליטה, למעט מניה רגילה אחת בה מחזיק שבא עדי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנוך ואח' נ' כהן אביעד ואח'

לטענת התובעים, הפרו ומפרים הנתבעים את הפטנט עת מייצרים ומשווקים את הפטנט לציבור הרחב.

את ההפרה ביצעו ומבצעים הנתבעים באופן ישיר, תוך שהם נעזרו ונעזרים בעסק ובאתרי האינטרנט: "קט סורג" ו-"סורגית".

הנתבע 1, אביעד כהן ורעייתו הנתבעת 2, רחל כהן הפעילו את האתר "קט סורג", באמצעותו שיווקו בעבר את אביזרי העיגון המוגנים בפטנט. כיום משווקים אביזרים אלו באמצעות אתר האינטרנט "סורגית", אשר החליף את אתר "קט סורג".

הנתבע 3 – יהוד יואל – כפי הנטען, הינו שותפם של הנתבעים 1 ו-2 לביצוע מעשי ההפרה.

עתירות התובעים הינן כדלקמן:

א "להורות לנתבעים להימנע לחלוטין בין בעצמם ובין באמצעות אחרים, במישרין או בעקיפין.. מכל עיסוק מסחרי בכל דרך שהיא (לרבות הפצה, מכירה, שיווק וכו') הקשור לפטנט.

ב להורות לנתבעים לפצותם בגין כל אחד מראשי הנזק הבאים:

1. "בגין השימוש הבלתי מורשה בזכויות היוצרים של התובע" בהתאם ל"חוק זכויות יוצרים, התשס"ח – 2007.

2. "בגין גניבת עין" בהתאם ל"חוק עולות מסחריות, התשנ"ט – 1999.

3. "בגין עוגמת נפש".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

חנתבעים 1 ו-2 מכחישים את הנטען.

לטענתם, בשנת 2002 הפצתם/מכירתם את אביזרי העיגון המוגנים נעשתה במסגרת אפשרות לשיתוף פעולה עסקי; וכי משלא צלח המו"מ בין הצדדים, הופסק שיווק האביזרים, על מנת לא להפר את הפטנט המוגן.

הפטנט פקע ביום 26.11.2002 עקב אי תשלום האגרה וביום 13.2.2005 ניתן צו להחזרת תוקפו של הפטנט לאחר שהאגרה שולמה.

הנתבעים 1 ו-2 אינם מכחישים כי שיווק האביזרים חודש רק בשלהי 2004, בתקופה בה פקע הפטנט עקב אי תשלום האגרה.

מכאן, גם טענתם, כי הם חוסים בהגנתו של סעיף 63 ל"חוק הפטנטים" בהיותם, "מי שהחל לנצל בישראל אמצאה שהפטנט עליה פקע.. זכאי להוסיף ולנצל את האמצאה לצורכי עיסקו בלבד, גם לאחר שהוחזר הפטנט לתוקפו".

לטענתם, נוכח חנאמר בסעיף 63 דלעיל, הם רשאים להמשיך ולשווק את אביזרי הפטנט המוגנים.

עוד טוענים חנתבעים 1 ו-2, כי לנתבעת 2 – רחל כהן – אין כל קשר לנושא הנדון. אמנם שם המתחם באינטרנט "קט סורג" רשום על שמה, אולם הדבר הוא כך רק משום שלצורך רכישת אתר האינטרנט, נעשה שימוש בכרטיס האשראי של רחל כהן, מבלי שהיא נוטלת כל חלק בפעילות העסקית של "קט סורג" ואו "סורגית".

הנתבע 3 – יואל יהוד – טוען, כי אין לו כל קשר לנושא הנדון וכי מעולם לא היה שותפו לעסקים של הנתבע 2 – אביעד כהן.

הנתבע 2 – אביעד כהן – מאשר את הנטען על ידי התובעים, כי הנתבע 3 – יואל יהוד – היה שותפו בשנת 2002, וכי היה שותף מלא לייצורם ושיווקם של אביזרי הפטנט המוגנים.

על מנת להכריע במחלוקת המשפטית בין הצדדים, יש להכריע תחילה במחלוקת העובדתית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

העובדות:

2.

לאחר ששמעתי את הראיות ולאחר שעיינתי במסמכים ובדברי סיכום טענות הצדדים, אני קובע כי העובדות והשתלשלות האירועים היו כדלקמן:

ביום 11/10/2001 רכש הנתבע 1 מהתובעים שתי ערכות מלאות של סורגים לרבות אביזרי העיגון המוגנים בפטנט (ראה נספח "ג" לתצהיר התובע וחשבונית מס).

חנתבע 1 מאשר רכישה זו שנעשתה לאחר שראה את הפרסום של התובע. לטענתו, רכש ערכות אלו, לשימוש אישי (סעיף 6 לתצהירו).

ביום 3/3/2002 פנתה אל התובע הנתבעת 2 (אשת התובע 1) וביקשה להזמין שלושה סורגים נוספים. הפנייה נעשתה באמצעות דואר האלקטרוני.

הסורגים סופקו (ראה נספח ד' לתצהיר התובע).

לטענת הנתבע 1 – גם ערכות אלו הוזמנו לשימוש האישי (סעיף 6 לתצהיר).

הנתבעת 2 – מבצעת ההזמנה – לא הגישה תצהיר המסביר קניה זו ומטרתה.

בסעיף 7 לתצהירו כותב הנתבע 1:

7" כאשר התקנתי את מערכת הסורגים, מערכת הסורגים נראתה לי כמוצר טוב

והחלטתי לבחון את האפשרות לצאת במיזם עסקי ליצורה ושיווקה.

...

8. לשם מכירת מערכות הסורגים הקמתי ביחד עם יואל יהוד בית עסק בשם קט

סורג. בית העסק היה ממוקם בביתו של יואל יהוד והפעילות העסקית התנהלה על שמו.

9. במקביל רשמתי את שם המתחם KATSORAG.CO.IL (להלן: "אתר קט סורג")

למטרות קידום המכירות של הסורגים שהתכוונתי ליצור ולשווק...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

10. בעת שהתחלתי בהקמת בית העסק "קט סורג" ביחד עם יואל יהוד לא ידעתי שמערכת הסורגים מוגנת בפטנט רשום. הדבר נודע לי מחנן שורץ עצמו, כאשר פניתי אליו על מנת לרכוש את ערכות ההתקנה של מערכת הסורגים. שורץ הודיע לי שמערכת הסורגים היא מוצר המוגן בפטנט רשום והציע לי להיות סוכן שלו.
11. השבתי לשורץ שאני לא יודע אם המוצר יימכר ויצליח וכי אני מעוניין לבחון תחילה את המוצר. שורץ השיב לי: "תתחיל לנסות למכור ונראה אם אתה רציני. אם אראה שאתה מוכר נוכל לערוך בינינו הסכם הפצה". בינתיים הרשה לי שורץ להשתמש בכל חומר שאמצא לנכון כרלוונטי. שורץ אף אמר לי במפורש שידפיס במיוחד עבורי עלונים אשר פרטי ההתקשרות שלי מודפסים עליהם. לצערי, שורץ לא נתן לי הרשאה חתומה בכתב ידו אלא אמר זאת בעל פה.
12. במקביל למגעים עם שורץ, נסעתי למשרד רשם הפטנטים כדי לבדוק את אמיתות טענתו של שורץ בדבר הפטנט הרשום. מבדיקה שערכתי בספריית רשם הפטנטים נוכחתי לדעת שאכן מדובר בפטנט רשום. לנסיעה זו התלווה אלי יואל יהוד.
13. בהתאם להסכמות עם שורץ ובעידודו, התחלנו לשווק מערכות סורגים ללקוחות. מערכות סורגים אלה כללו ערכות התקנה שרכשנו מבית עסק אחר. בנוסף, התחלתי למלא בתוכן את אתר האינטרנט קט סורג. האתר הוקם על מנת להציע לשורץ תכנית אפשרית לקידום מכירות באמצעות האתר. זאת, במסגרת המשא ומתן עם שורץ ובהמשך להצעתו כי אגבש ואציג בפניו תוכנית שיווקית ודרכים לקידום מכירות מערכת הסורגים. בהתאם להצעתו של שורץ, חלק מהתכנים באתר נכתבו בהשראת התכנים שבאתר האינטרנט של טף סורג.
14. הקמת והעלאת האתר לרשת האינטרנט נעשו בידיעתו של שורץ ובעידודו. וכך גם הפניה ללקוחות מוטנציאליים בפורומים של הורים לילדים וכל פעילויות קידום המכירות והשיווק שעשינו בתקופת המשא ומתן עם שורץ.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' ג' כהן אביעד ואח'

גרסתו של התובע חנן שוורץ שונה.

לטענתו, הנתבעים החלו בהפרת הפטנט, עוד בטרם התקיים המו"מ בין הצדדים בדבר האפשרות שהנתבעים יהיו משווקים של הפטנט.

בתצהירו מפרט התובע חנן שוורץ את השתלשלות האירועים, לאחר ביצוע אספקת הסורגים לנתבעת 2 רחל כהן, כפי הזמנתה מיום 23/3/2002:

... 10."

בעת אספקת הסורגים התלהב הנתבע מהמוצר ונתן לי מחמאות עליו ואף הילל את הרעיון המקורי של שימוש בחבל לקשירת הסורג על מנת להשתחרר מהצורך באדם נוסף בעת התקנת הסורגים. הוראות התקנה אלו הועתקו ע"י הנתבעים ופורסמו באתריהם השונים.

...

11. כעבור זמן מה, פנה הנתבע אלי בדוא"ל, וביקש ממני לקבל עותק מתעודת הטכניון שניתנה לתובע בגין הבדיקות שנערכו שם. לבקשתו שלחתי לנתבע עותק מהתעודה.

מצ"ב לתצהירי זה כחלק בלתי נפרד הימנו, תדפיס מתכתובת הדואר האלקטרוני מיום 11.7.02 שנשלחה לתובע ע"י הנתבע – מסומן ה'.

12. כעבור זמן מה, פנה אלי הנתבע פעם נוספת, וביקש לרכוש ממני מספר ערכות התקנה. הנתבע הסביר זאת בכך, כי בני משפחתו ראו את הסורג שרכש ממני עוד בשנת 2001, וברצונם להתקין בביתם סורגים כאלו. לדבריו, קרובי משפחתו נזקקים רק לערכת ההתקנה ולא לסורגים עצמם, היות והוא הכין עבור בני משפחתו כ- 30 סורגים על מנת להוזיל את המחיר עבורם. האמנתי לנתבע בתמימותי הרבה, כי המדובר בערכות עבור בני משפחתו של הנתבע, והסכמתי לספק לו ברצון את הערכות המבוקשות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנוך ואח' נ' כהן אביעד ואח'

13. לאחר זמן מה, בעת שיחה שלי עם הנתבע בקשר לרכישת הערכות הנ"ל הצעתי לנתבע שאם הוא כבר עוזר למשפחתו מדוע שלא יהפוך לסוכן משנה שלי, ובמידה והצעה שכזו מעניינת אותו (להיות סוכן משנה של המוצר שלי), שיציע לי הצעה כיצד הוא רואה את הדברים ברמה הכספית.

14. מספר ימים לאחר השיחה הנ"ל בין הצדדים, גיליתי לתדהמתי כי לנתבעים יש אתר באינטרנט בשם "קט-סורג" www.katsorag.co.il ובו הם מציעים למכירה סורג בטיחותי המונע נפילה של ילדים מחלונות, הכל באמצעות האתר הנ"ל הרשום בבעלותה של הנתבעת.

יודגש, כי הסורג שהוצע למכירה במסגרת האתר הנ"ל של הנתבע היה זהה לחלוטין לסורג שלי ובכלל זה שיטת עיגון הסבכה לקיר אשר כאמור מוגנת בפטנט. הנתבעים אף הגדילו לעשות בכך שציינו כי המוצר הינו מוגן פטנט תוך הטעייה בוטה של קהל הצרכנים בנוגע לזהות בעל הפטנט.

מצ"ב כחלק בלתי נפרד מתצהירי זה – אישור רישום הבעלות על האתר "קט סורג" (www.katsorag.co.il) הנו ע"ש הגב' רחל כהן (נתבעת מס' 2) – המסומן ו'.

15. לתדהמתי, האתר קט-סורג אשר כאמור הופעל ע"י הנתבעים ביחד או לחוד, הציג בגאווה רבה כי המוצר אשר נמכר על ידו, מוגן פטנטית ואף נבדק ואושר כביכול על ידי הטכניון בתעודה מס' 12487/2081/92 (אשר היא התעודה השייכת לי אשר הוצגה לנתבע על ידי במסגרת חילופי המיילים כאמור בנספח ה' לתצהירי זה).

יתרה מכך, השרטוטים, ההסברים והכיתוב אשר צורפו לתמונות באתר הועתק תוכן האתר שלי ו/או הועתק מתוך חומר פרסומי אחר שחולק על ידי לצרכנים ואשר לי זכות יוצרים קנויה עליהם. הנתבעים העתיקו ממני ועשו: שימוש בשרטוט, שמוש בטקסטים המתארים את הסורג, שמוש בהוראות ההתקנה, שמוש בהגבלת האחרייות, שמוש במוניטין. יתרה מזו – שיא הציגויות התמונות של הסורג הן התמונות של הסורג שנקנה ממני ומורכב על חלונות ביתו.

מצ"ב כחלק בלתי נפרד מתצהירי זה – הדפס מתוך המידע אשר הופיע באתר "קט סורג" (www.katsorag.co.il) – המסומן ז'.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

מהימנה עלי גרסת התובע חנן שורץ על פני גרסת הנתבע 1 אביעד כהן.

הנתבע בעצמו מספר בתצהירו, כי הקים את אתר האינטרנט והחל בייצור ושיווק אביזרי הפטנט המוגנים עוד בטרם נפגש עם התובע וללא שהיה לו כל הסכם עם התובעים.

הנתבע 1 אף הרחיק לכת ולא קנה את אביזרי העיגון המוגנים מהתובעים, אלא ייצר אותם בבית עסק אחר.

כדבריו בסעיף 13 לתצהירו:

"13. ... התחלנו לשווק מערכות סורגים ללקוחות. מערכות סורגים אלה כללו ערכות התקנה שרכשנו מבית עסק אחר".

ובעדותו בבית המשפט:

"בסך הכל מדובר בחלקי פרזול סטנדרטיים למעט זו אחד מאוד פשוט שאין כל בעיה לבקש מנפח מקומי לייצר אותם.

...

... את מרבית החלקים ניתן לקנות בחלקים סטנדרטיים חלקי מדף.

...

... החלקים הם מאוד סטנדרטיים שיכולתי לקנות אותם ברשת אייס קנה ובנה למעט אותו ושביקשתי לייצר לי..." [הדגשה שלי י.פ.].

כלום יעלה על הדעת כי התובע יאפשר לנתבעים לייצר ולשווק את אביזרי הפטנט בטרם נכרת הסכם ביניהם ? ?

כלום יעלה על הדעת כי התובע יאפשר לנתבעים לייצר את אביזרי הפטנט אצל יצרנים אחרים ? ?

לא בכדי, לשאלותיו של בית המשפט נאות הנתבע להודות:

"מר שורץ לא נתן לי אישור לייצר".

"בשנת 02 הרכבתי ערכות בעצמי לא שאלתי את שורץ אם לייצר אותן".

"לא קיבלתי אישור לייצר".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

מעשי ההפרה של הנתבעים הוכחו בפועל.

בחודש יולי 2002, נשלח מר עומרי הרמן על-ידי התובע לרכוש מהנתבעים סורגים ביחד עם אביזרי העיגון המוגנים בפטנט.

הסורגים נמכרו למר הרמן ונמסרו לו במעונו של הנתבע 3 – יואל יהוד – בגבעת כח.

את הערכה במלואה מסר למר הרמן הנתבע 3 – יואל יהוד. כנגד התשלום קיבל מר הרמן מיואל יהוד את חקבלה מס' 6 מתוך פנקס הקבלות של "יהוד יואל", עליה הודבקה מדבקה "קט סורג" משק 10 גבעת כח".

על רקע הפרות בוטות אלו של הפטנט, נפגשו הצדדים בחודש אוגוסט שנת 2002 בבית קפה בחוף הבונים.

בעדותו בבית המשפט מסביר התובע:

"... המטרה שלי הייתה להביא אותם להיות סוכנים שלי ובמידה והם לא היו רוצים להיות סוכנים שלי, הם לא היו יכולים לשווק את הפטנט כי הם גונבים אותם.

...

ת. הביטוי שהם גונבים אותי היה אחרי המשא ומתן. בן אדם יכול להיות עשה טעות, אני שקלתי את העניינים ואמרתי יש שתי אפשרויות האחת לתבוע אותם ואז אם אני אקבל סכום כסף איקס, או שהם יהיו סוכנים שלי ואוכל להרוויח מהם כל החיים וגם הם ירוויחו והיה חבל לי לבזבז את הזמן, הלכתי לכיוון החיובי, אמרתי האדם עשה טעות, אולי, אני לא הבנתי שזה סדרתי כמו שראיתי אחר כך".

לקראת הפגישה, שלח הנתבע 1 לתובע, באמצעות הדוא"ל "טיוטה ראשונית לעריכת הסכם שיווק/הפצה" הנושאת את שמו של מר יואל יהוד (נספח י' לתצתיר התובע). בטיוטה זו מופיעים עקרונות הסכם בין חברת "קט סורג" שבבעלותו של מר יואל יהוד לבין חברת "טף סורג".

בפגישה שהתקיימה בבית הספקה בחוף הבונים השתתפו התובע חנן שוורץ וחבר אשר הביא עימו בשם עוזיאל לוי וכן הנתבעים אביעד כהן ו-יהוד יואל.

הפגישה לא הניבה תוצאות והיא הסתיימה בכך שהנתבעים אמורים היו להעביר טיוטה חדשה, טיוטה שמעולם לא נשלחת, שכן, מלכתחילה לא הייתה להם כל כוונה לפעול כסוכנים ומשווקים של התובעים, אלא כעסק עצמאי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

אני דוחה את טענתו של הנתבע יואל יהוד, על פיה לא היה שותף עם הנתבעים אביעד ורחל כהן "בקט סורג" ולמכירות של אביזרי העיגון המוגנים בפטנט; כך גם את טענתו כי גם לא מכר סורג למר הרמן.

טענתו אלו של יואל יהוד, אינן עומדות מול הראיות החד משמעיות בדבר חלקו בפרשה הנדונה וב"קט סורג".

בתצהירו כותב הנתבע אביעד כהן:

8. לשם מכירת מערכות הסורגים הקמתי ביחד עם יואל יהוד בית עסק בשם "קט סורג". בית העסק היה ממוקם בביתו של יואל יהוד והפעילות העסקית התנהלה על שמו.

בעדותו בבית המשפט הוסיף:

"יואל דאג לצד התפעולי לוגיסטי ואני לצד הפרסומי.

- ש. במה הכוונה לצד התפעולי לוגיסטי.
- ת. הכוונה להחסנה ומכירה.
- ...
- ש. כיצד אתם מתנהלים מבחינה חשבונאית.
- ת. המעמד של יואל יהוד היה בזמנו עוסק מורשה, והכוונה הייתה שההתנהלות מול רשויות המס והנפקת החשבוניות תעשה באמצעות מר יואל.
- ...
- ש. אתה טוען שבהתאם להסכמות התחלת לשווק את הסורגים.
- ת. אכן התחלתי לפרסם.
- ש. מי זה התחלנו לשווק.
- ת. התחלנו כשאני מדבר ברבים אני מדבר עלי ועל מר יואל יהוד.
- ש. אתה אומר שהייתם שותפים של קט סורג.
- ת. אמת, בשנת '02.
- ש. עשיתם חוזה?
- ת. לא.
- ש. הייתם לגרסתך שותפים שווים?
- ת. כן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנוך ואח' נ' כהן אביעד ואח'

- ש. כאשר אתה אומר בתצהירך, בסעיף 8 שהקמתם ביחד עם יואל יהוד בית עסק בשם קט סורג איזה פעולות נקטתם כדי להקים בית עסק כזה?
- ת. רכשנו כלים, אני זוכר שרכשנו דיסק חיתוך, כלי עבודה, ממה שאני זוכר, הזמנו ביחד את הרשתות אצל היצרן, נסענו אז יחד לרשם הפטנטים, עשינו פעולות, שותף לכל דבר.
- ...
- ש. אתה בודאי יודע שכאשר פותחים עסק צריך לפתוח מספר עוסק מורשה, איך טיפלתם בעניין הזה?
- ת. יואל היה עצמאי, או כך הציג את עצמו והיה לו פנקס חשבוניות שבאמצעותו נמכרו מספר בודד, מצומצם של רשתות סורג".

בעניין זה, מהימנים עלי דבריו של הנתבע אביעד כהן הנתמכים בראיות נוספות.

את הסורגים רכש וקיבל מר הרמן בביתו של הנתבע יואל יהוד.

בתצהירו כותב מר הרמן:

- "6. ... התקשרתי למספר הטלפון הנייד שנמסר לי. שוחחתי עם אדם אשר הזדהה כיואל וקבעתי עימו מועד לקבלת המוצר בגבעת כח. אדגיש, כי האדם עימו שוחחתי בטלפון הסביר לי כיצד להגיע למקום ומיצד להגיע לבית בתוך המושב.
7. בתאריך שנקבע (כשבוע ימים לאחר שיחת הטלפון עם יואל) הגעתי בשעות אחה"צ לגבעת כח (כאמור לאחר תיאום טלפוני עם אותו אדם) לבית פרטי במושב. פגשתי אדם אשר הזדהה בפני בשם יואל. ראיתי את יואל מוציא סורג מהמרפסת עבורי (היו במרפסת עוד כמה סורגים בגדלים שונים). בערכה היה סורג וערכת התקנה בשקית ניילון נפרדת.
8. לאחר קבלת הסורג וערכת ההתקנה, שילמתי ליואל במזומן את הסך שסוכם בשיחה טלפונית בה הזמנתי את המוצר הנ"ל.
9. לאחר התשלום, יואל נכנס לבית וחזר כעבור מספר רגעים עם חשבונית המס בגין התשלום ששילמתי לו.
- מצ"ב לתצהירי זה עותק צילומי נאמן למקור של החשבונית שקיבלתי מיואל".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חגן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

החשובנית היא חשובנית מס' 6 מפנקס החשובניות של "יהוד יואל גבעת כח 10..." עליה הודבקה מדבקה

"קט סורג משק 10 גבעת כח

052 – 557274

"051 – 295005

התווית שהודבקה היא תווית אותה הדפיסו אביעד כהן ויואל יהוד במחשב. כך גם העיד אביעד כהן.

הטלפונים המופיעים על התווית הם טלפונים של אביעד כהן משום שהוא זה אשר עסק בשיווק ויואל יהוד עסק בצד הלוגיסטי.

על כן, כאשר התקשר מר הרמן למספר הטלפון שהופיע באתר "קט סורג" ענה לו אביעד כהן ולאחר שבוצעה ההזמנה הוא קיבל את מספר הטלפון של יואל יהוד. כך מספר מר הרמן בתצהירו.

המשך תהליך המכירה מתואר לעיל.

אמנם בבית המשפט לא יכול היה מר הרמן לזכות את יואל יהוד, היות וחלפו שמונה שנים מאז המפגש עימו באותה פעם בודדת.

בהגינות רבה אמר העד:

"ש. אתה מזהה באולם בית המשפט את האדם ממנו רכשת את הסורג?
 ת. לא. עברו שמונה שנים. אני יודע מי זה פיזית, זה לא פייר להגיד את זה, זה לא אמת, אני יודע מי האנשים כרגע בגלל עורכי דינם, אם היית שם לי אותו מול הפנים לא הייתי מזהה כי עברו שמונה שנים".

ללמדך, על אמינותו של העד.

אין לי כל ספק, כי מי שסיפק לו את הסורגים וקיבל בפועל את התשלום עבורם, היה יואל יהוד, בביתו שב"גבעת כח" והוא זה שגם נתן למר הרמן את חקבלה מתוך פנקס הקבלות הנושא את שמו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

זאת ועוד לקראת המפגש בין התובע לבין הנתבעים בבית הקפה בחוף הבונים, שלח הנתבע אביעד כהן "טיוטה ראשונית לעריכת הסכם שיווק הפצה" המתייחסת ליואל יהוד ומסתיימת בכיתוב:

"בברכה
מר יואל יהוד".

על לידתה של טיוטה זו העיד אביעד כהן:

"ת. הטיוטה נכתבה בהתייעצות עם יועץ עסקי בה נכח יואל יהוד. את היועץ העסקי הכרנו במסגרת קורס יזמות עסקית שעשינו ביחד אני ויואל.
ש. בסעיף 19 לתצהירך אתה אומר שאתה פנית לאותו יועץ עסקי, אתה גיבשת את הטיוטה הראשונית ובשום מקום יואל לא מוזכר.
ת. יואל התלווה אליי והיה שותף מלא, עשה איתי את הקורס ביחד, ישב איתי ביחד עם היועץ העסקי וכנראה שכושר הביטוי העסקי שלי יותר טוב משל יואל, יחד עם זאת יואל היה שותף לכל דבר ודבר, הן ברווחים, הן במיזם והן בניסיון להקים את המיזם. בשנת '02 מרשך היה שותף מלא. בשנת '04 לא".

מהימנים עלי הדברים.

הא-ראיה שבפגישה בבית הקפה ב"חוף הבונים" השתתף ונטל חלק פעיל לצד אביעד כהן גם יואל יהוד.

בתצהירו אומר התובע חנן שורץ:

"22. במהלך חודש אוגוסט 2002 נפגשתי עם הנתבעים 1 ו- 3 בבית קפה בחוף הבונים. ביקשתי ממר עוזיאל לוי להצטרף אלי לפגישה... כאמור היה נוכח הנתבע 3 ממושב גבעת כח אשר הוצג בפני כשותפו של הנתבע".

בעדותו בבית המשפט הוסיף כי: "הייתה שיחה קולחת עם כולם".

כך גם העיד עוזיאל לוי אשר השתתף בפגישה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

אני דוחה מכל וכל את טענותיו של הנתבע, יואל יהוד, כי:

"אני מעולם לא פתחתי עמו שום עסק משותף, לא ניהלתי ולא הפעלתי עימו שום עסק משותף ולא הייתי שותף עם הנתבע מס' 1 מעולם;

וכי:

"לא זכור לי כי אי פעם שוחחתי טלפונית עם מישהו בקשר למכירה של סורגים או שמכרתי סורגים למישהו".

וכי:

"נדהמתי להיווכח כי הוצאו מתוך הפנקס עוד 3 חשבוניות עבור סורגים".

וכי:

"חשבונית המכירה למר הרמן נלקחה מאותו פנקס ישן ששמרתי לעצמי כמזכרת בלי ידיעתי וללא הסכמתי. אני לא הוצאתי את החשבונית הנ"ל".

אין שחר ואין אמת בטיעונים אלו.

הדברים אינם מתיישבים עם הראיות הברורות והמוצקות, המצביעות על מעורבותו ושותפותו המלאה של יואל יהוד בכל הקשור לשיווק ומכירת הסורגים ואביזרי העיגון המוגנים בפטנט בבעלות התובע חנן שורץ, במהלך שנת 2002, עת היה הפטנט בתוקף.

לא בכדי במהלך חקירתו הנגדית בבית המשפט הסתבך יואל יהוד באמירות נוספות, שאין בהן אמת ושאין מתיישבות עם היגיון ומציאות.

לא בכדי לא יכול היה יואל יהוד לתת כל הסבר כיצד הגיע מר הרמן דווקא אל ביתו בגבעת כח; כיצד את הסורגים קיבל מר הרמן בביתו; מי הוציא את הסורגים מביתו ומסרם למר הרמן אם לא הוא; מי נתן למר הרמן את החשבונית מתוך פנקס החשבוניות שלו; כיצד בפנקס החשבוניות שלו נמצאו חשבוניות נוספות של מכירת סורגים; וכיצד על החשבוניות של הודבקה מדבקה של העסק "קט סורג" עם כתובת ביתו. אמנם היו אלה חשבוניות של העסק הקודם של יואל יהוד, אולם משסגר עסק זה, הוא עשה בחשבוניות אלו שימוש לשותפות/לעסק "קט סורג".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

בחקירתו, נשאל והשיב יואל יהוד:

- "ש. אתה אומר שמר כהן גנב לך את פנקס החשבוניות?
 ת. אני לא מאשים אותו בגניבה, אני לא יכול להצהיר שהוא גנב ממני.

שאלות בית המשפט:

איך הגיעה החשבונית שלך למי שנתן את הקבלה?

- ת. לא זכור לי, בתקופה ההיא לא מכרתי ולא עסקתי בזה.
 ...
 ש. אני לא מבין, אחרי שנודע לך שנעשה שימוש לא חוקי בחשבונית שלך, לא של מישהו אחר, למה לא פנית למשטרה והגשת תלונה.
 ת. אני לא נתתי לו חשבונית, איך אני יכול לדעת.
 ...
 ש. אחרי שהדבר נודע לך למה לא הלכת למשטרה?
 ת. הקבלה לא רלוונטית.

שאלות בית המשפט:

אדון הרמן לא הגיע סתם לגבעת כח, הוא נשלח לשם לגבעת כח והוא אומר שהוא נסע לבית של יואל יהוד ואפילו הסבירו לו איך להגיע ושם הוא לקח את מה שלקח, מה ההסבר שלך?

- ת. קודם כל לא זכור לי שמר הרמן רכש ממני מוצר כלשהו.
 ש. אבל האם זכור לך או מישהו אמר לך שמר הרמן בכל זאת הגיע אליך הביתה?
 ת. לא פנו אלי.
 ש. אז איך תסביר בכל זאת את זה שהוא מגיע לגבעת כח לבית שאומרים לו שזה הבית של יואל יהוד, הוא מקבל שם את הסורגים ומקבל גם חשבונית עם השם של יואל יהוד, ששייכת ליואל יהוד, תן לי הסבר.
 ת. אני לא יכול לתת הסבר כי אני לא זוכר שנתתי לאדם בשם הרמן.
 ש. אני צריך לשאול איך זה.
 ת. אני לא יכול לתת לך תשובה כי לא זכור לי אדם שנתתי לו קבלה.
 ש. או שלא היה ולא נברא או משום שאתה לא זוכר.
 ת. מר הרמן לא התקשר אלי וביקש ממני שאני אמכור לו משהו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

- ...
- ש. אין מחלוקת שאדם פלוני הגיע לביתך, רכש סורגים וקיבל חשבונית מעסק שלך, אתה טוען לא אני, יש לך הסבר? אולי מישהו אחר?
- ת. אני לא יודע, אני לא יכול להגיד דבר שלא ראיתי אותו, אני זוכר שאני אישית לא נתתי לאדם בשם מר הרמן שום סורג, לי אישית לא זכור.
- ש. היו אצלך בבית סורגים?
- ת. לא, כי אין מקום לאחסן סורגים אצלי בבית.
- ...
- ש. יכולה להיות סיטואציה שבה נניח חבר טוב שלך, מר כהן, אחסן סורגים בשטח שלך ללא ידיעתך?
- ת. לא שידוע לי דבר כזה.
- ...
- ש. האם אתה לאחר שנודע לך על הסיפור לא הגשת תלונה במשטרה, האם ביצעת פעולות נוספות כדי לברר את העניין?
- ת. לא ניגשתי למשטרה כי לא ייחסתי חשיבות לנושא הזה.

שאלות בית המשפט:

- אומרים שבבית שלך מכרו סורגים וקושרים את זה לעסק שלך עם אביעד האם פנית בנושא זה לאביעד?
- ת. לא.
- ש. האם לא שאלת את אביעד, הלוא ידעת שאביעד עוסק בסורגים, יש קבלה שלך על סורגים, הרמת טלפון לאביעד ושאלת אותו אביעד מה זה מאיפה הקבלה, איך אני קשור לעניין.
- ת. לא זכור לי שיצרתי קשר בנושא הזה.
- ש. למה? זה לא עניין אותך? טוענים נגדך כאלה טענות ואתה לא מנסה לברר את זה עם אביעד?
- ת. קודם כל ברגע שקיבלתי ממר שוורץ את התביעה ניגשתי לעורך דין והוא טיפל בנושא הזה, לא יצרתי קשר עם אביעד כהן, הלכתי לעורך דין והסברתי לו מה שהיה והוא טיפל לי בתיק.
- ש. לפני שהלכת לעורך דין למה לא הרמת טלפון לאביעד ושאלת אותו מה זה?
- ת. אני לא זוכר שעלה לי בראש, כי אני יודע שניגשתי לעורך דין והוא טיפל בנושא הזה.

בית המשפט המחזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

...

שאלות בית המשפט:

הפנקס היה אצלך בבית?

- ת. כן.
ש. הפנקס הזה לא נגנב ממך מהבית.
ת. לא שידוע לי.
ש. איפה היה הפנקס הזה?
ת. על השולחן, במגירה.
...
ש. בפנקס הזה יש חשבוניות, לא אחת, של סורגים.
ת. לא זכור לי.
ש. אבל יש לך את הפנקס, לא הסתכלת?
ת. לא שאני זוכר, לא זוכר שהשתמשתי בפנקס ומכרתי סורגים.
ש. למה לא שאלת שאלות?
ת. הפנקס היה מונח אצלי במגירה, לא הסתכלתי על הפנקס הזה הוא היה מאוחסן אצלי במגירה.
ש. אומר אדון הרמן שהעיד פה שהוא הגיע לבית שם נתנו לו את הסורג ומישהו נכנס אל תוך הבית ונתן לו את החשבונית מתוך הבית. עכשיו אנו יודעים שזה לא נגנב ממך מהבית והיה אצלך בתוך המגירה.
ת. כן אבל לא זכור לי שבא אדם.
ש. מכאן, שכנראה שאדון הרמן הגיע אליך הביתה.
ת. לא זכור לי על אדם בשם הרמן שבא אלי הביתה ונתתי לו.
ש. אבל זה לא נגנב.
ת. זה היה אצלי בבית, אני לא אומר שמישהו גנב.
ש. איך יצאו הקבלות מפה, הוא לא נגנב הוא אצלך במגירה?
ת. לא יודע, אבל יש חתימה.
ש. אני שואל אותך, הוא אצלך במגירה בבית, באים לבית לוקחים את הסורג, מקבלים קבלה, איך יכול להיות?
ת. קודם כל לא זכור לי שאני אישית מכרתי את הסורגים האלה.
ש. יכול להיות שהוא נמכר בתוך הבית שלך?
ת. אני לא יודע.

חוסר האמינות של הנתבע, יואל יהוד, בולטת מתשובותיו לשאלות שהופנו אליו. כל מילה נוספת תהיה מיותרת ותהיה בבחינת "כל המוסיף גורע".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

בתצהירו כותב עמרי הרמן:

"10. הנני להצהיר כי עיינתי במכתב ב"כ של מר יואל יהודי מיום 4.9.05 ונדהמת למקרא טענותיו. האדם עימו נפגשתי במושב גבעת כח הזדהה כיואל הן טלפונית והן בפגישה פנים אל פנים. יתרה מכך, יואל שעימו נפגשתי התנהג בבית בגבעת כח כבעלים לכל דבר ועניין (היינו: נכנס ויצא מהבית באופן חופשי, הביא את הסורג מהמרפסת, במקום היו סורגים נוספים וכו').

זו הייתה גם הסיבה מדוע נשלחה "הטיוטה הראשונית לעריכת הסכם שיווק/הפצה" כשהיא נושאת את שמו של יואל יהודי ומדוע הוא השתתף ונטל חלק פעיל בפגישת המו"מ אשר התקיימה בבית הקפה שבחוף הבונים.

להסברו בתצהיר להשתתפותו בפגישה - כי "באותה התקופה הייתי מטייל הרבה ברחבי הארץ עם הנתבע מס' 1 והייתי מתלווה אליו לפגישות שונות בקשר לכל מיני עסקים שהנתבע מס' 1 רצה להקים" - יש לייחס את אותה אי אמינות, כמו ליתר דבריו ואמירותיו.

הוא הדין באשר לאמירתו כי "לתדהמתי הנתבע מס' 1 הציג אותי בעת השיחה כ"שותף" שלו אך הדבר נעשה על ידו ללא תיאום מראש ומבלי שכלל הסכמתי להיות מוצג כשותף, מרוב הפתעה על השתלשלות האירועים, לא אמרתי דבר על כך אותה העת".

אני קובע כי הנתבע יואל יהודי היה שותף מלא עם הנתבעים האחרים לייצור, שיווק והפצה של האביזרים המוגנים בפטנט. במעשיו אלו ביצע הפרה של הפטנט, עד לחודש נובמבר 2002, הוא המועד שבו, לטענת הנתבעים, הופסק שיווק הסורגים ואתר "קט סורג" ירד מן האינטרנט לתקופת מה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

הוא הדין באשר לנתבעת 2 רחל כהן.

הנתבעת בעצמת הזמינה מהתובעים סורגים עם אביזרי הפטנט – (ראה נספח ד' לתצהיר התובע).

אין חולק, כי שם המתחם באינטרנט "קט סורג" היה על שמה של הנתבעת 2 – רחל כהן.

הפרת הפטנט נעשתה באמצעות השימוש באתר זה.

לטענת הנתבע 1 אביעד כהן, לאשתו אנן כל קשר לשותפות שהיתה בינו ובין יואל יהוד ול"קט סורג":

כדבריו בסעיף 3 לתצהיר:

"הנתבעת 2 רחל כהן (להלן: "רחל") היא כלכלנית במקצועה. רחל אינה עובדת ומעולם לא עבדה ב"סורגית" או ב"קט סורג" (סעיף 3 לתצהיר אביעד כהן).

ובעדותו בבית המשפט:

ש. אתה יכול להסביר מה הסיבה שאתר האינטרנט היה רשום על שמה?
ת. שוב בוא נבדיל בין אתר אינטרנט לבין שם מתחם שנקנה. שם המתחם נקנה על שמה של אישתי היות ובזמנו שילמתי באמצעות כרטיס האשראי שלה ולכן סבירתי ששם המתחם אמור להיות על שמה".

הנתבעת 2 – רחל כהן – לא הגישה תצהיר ולא התייצבה למסור עדות בבית המשפט כדי להזים את הנטען נגדה.

מעדותו של התובע חנן שורץ ומנספח ד' לתצהירו עולה, כי גם הנתבעת רחל כהן רכשה מן התובעים ערכות הכוללות את אביזרי הפטנט, לאחר שערכות כאלו כבר נרכשו על ידי בעלה אביעד כהן.

גם אם נכונה גרסתו של הנתבע 1 אביעד כהן, אין בכך כדי לשחרר מאחריות את הנתבעת 2 – רחל כהן – בהיותה בעלת שם מתחם, אשר באמצעותו בוצעה הפרת הפטנט, יש לה אחריות אישית לכל מה שנעשה באתר "קט סורג" זה ולכל מה שנמכר באמצעות אתר זה.

מכאן, שאחריותה היא אחריות משותפת עם בעלה אביעד כהן ועם יואל יהוד להפרת הפטנט שנעשתה באמצעות אתר "קט סורג".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנון ואח' נ' כהן אביעד ואח'

בתאריך 26/11/2002 פקע תוקף הפטנט עקב אי תשלום האגרה.

לטענת התובע, אי תשלום האגרה נעשה משכחה; וחיות והתזכורת שנשלחה על ידי רשם הפטנטים, לא הגיעה לידי, משום נשלחה לכתובת אחרת.

טיעון זה מקבל תימוכין במכתבו של סגן רשם הפטנטים עו"ד ישראל אקסלרוד מיום 3/8/2004 וממכתבה של הגב' ילנה אפשטיין מיום 28/7/2004 (נספח "יי" לתצהיר הנתבעים).

מכתבים אלו מאשרים כי התזכורת נשלחה בטעות למען אחר ומסבירים את מקור הטעות.

אין בכך כדי לשנות מחעובדה כי ביום 26/11/2002 פקע הפטנט, ואין לתובע - כבעליו - אלא להלין על עצמו כי הפטנט פקע עקב אי תשלום האגרה במועד וחוודש רק ביום 13/2/2005.

עם זאת, ברי, כי מדובר היה בטעות ושכחה של התובע ולא בזניחת הפטנט או רצון לאפשר לאחרים לייצר, לשווק ולמכור את הפטנט, כשחם משותררים מ"כבל"י הגנת פטנט. הא-ראיה שלאורך כל השנים, מאז רישום הפטנט, המשיך התובע לייצר ולשווק את הפטנט, באמצעות אתר האינטרנט "טף סורג", מתוך אמונה שהפטנט בתוקף ומוגן.

בעדותו בבית המשפט נשאל והשיב התובע:

"שאלות בית המשפט:

- ש. באותה עת היה לך אתר פעיל?
- ת. כן.
- ש. האתר שלך היה פעיל כל הזמן?
- ת. כל הזמן.
- ש. ומה באתר שלך הצעת?
- ת. את הסורגים שלי.
- ש. באתר שלך היה מצוין שזה פטנט מוגן?
- ת. כן, שזה זכה אפילו בתערוכה של פטנטים בשוויץ. זכיתי על זה בפרס.
- ש. וכך התפרסם גם לאחר שתאריך הפטנט פג, זה המשיך להתפרסם?
- ת. בודאי, לא ידעתי שתאריך הפטנט פג.
- ש. אתה מספר בתצהיר שלך שנודע לך באקראי שהפטנט שלך לא חודש ולמעשה פג תוקף שנה וחצי לפני יולי '04?
- ת. נכון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

- ש. אבל בתצהיר התשובות שלך לשאלון אתה מספר שבעצם זה נודע לך באמצעות איזושהי חברת שיווק אמריקאית, זה לא היה באקראי?
- ת. זה היה במקרה.
- ש. ביקשת מחברה שתבדוק עבורך אם הפטנט בתוקף?
- ת. לא. ביקשתי מהחברה לשווק את הפטנט שלי, בהנחה שהוא בתוקף. ואז מצלצל אלי הבחור ואומר בדקתי אצל רשם הפטנטים והפטנט שלך לא בתוקף, הייתי בהלם.
- ש. והכול בטלפון?
- ת. כן.

על כן, גם היה התובע חנן שורץ מופתע מאוד לגלות ביום 29/6/2004 כי הנתבעים 1 ו-2 – משפחת כהן – חזרו להפעיל את אתר "קט סורג", לייצר, לשווק ולמכור את הפטנט שלו. כדבריו:

"להפתעתי לאחר כמעט שנתיים, ביום 29.6.04 חזר האתר של "קט סורג" לרשת האינטרנט בדיוק במתכונתו הקודמת תוך הפרה בוטה של הפטנט ותוך פגיעה קשה בזכויות היוצרים שלי".

הדבר גם עולה, מהצעת המחיר מיום 7.7.2004 אותה ביקש התובע חנן שורץ מ"קט סורג" עבור 3 סורגים על מנת להוכיח את הפרת הפטנט, בסוברו שהפטנט הוא בתוקף. רק אז התברר לתובע כי הוא שכח להאריך את תוקף הפטנט.

ביום 20/8/2004 הגיש התובע "בקשת השבה לתוקף של פטנט 102009".

לאחר תשלום האגרה ונקיטת ההליכים המתאימים, ביום 13/2/2005 ניתן צו להחזרת תוקפו של הפטנט אשר בוטל ביום 26/11/2002 מחמת אי תשלום האגרה.

אין חולק כי מאז חודש יוני 2004 ועד היום, חזרו הנתבעים 1 ו-2 להפעיל את העסק ואת אתר האינטרנט "קט סורג", שהחליפה את שמה ביום 11.7.04 ל"סורגית".

נכון אני לקבל כי מאז 11.7.04 הייצור, השיווק ומכירת הפטנט, על ידי "סורגית" היא באחריות אביעד כהן בלבד. זאת בהסתמך על המסמכים המצורפים לנספח ד' לתצהירו מהם עולה לכאורה כי רק אביעד כהן הוא זה שמפעיל את "סורגית". אין בכך כדי לשחרר את הנתבעת רחל כהן מאחריותה, עד למועד זה.

הנתבע 3 – יואל יהוד – סיים פעילות זו בחודש נובמבר 2002.

בקשתם של התובעים מהנתבע אביעד כהן - במכתבו מיום 31/5/2005 – לחדול מהפגיעה בקניין הרוחני שלו, סורבה על-ידי הנתבע אביעד כהן במכתבו מיום 6/6/2005 תוך הפניית התובע לסעיף 63 ל"חוק הפטנטים" המעניק הגנה למי שהחל לנצל את הפטנט לאחר שפג תוקפו וגם אם חודש לאחר מכן הפטנט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

3. הפרת הפטנט:

ב"חוק הפטנטים" נאמר:

1" הגדרות

בחוק זה

...

"ניצול אמצאה" –

(1) לענין אמצאה שהיא מוצר, כל פעולה שהיא אחת מאלה- ייצור, שימוש, הצעה למכירה, מכירה או ייבוא לצורך אחת מהפעולות האמורות;

(2) לענין אמצאה שהיא תהליך – שימוש בתהליך, ולגבי מוצר הנובע במישרין מן התהליך – כל פעולה שהיא אחת מאלה: ייצור, שימוש, הצעה למכירה, מכירה, או ייבוא ל צורך אחת מהפעולות האמורות; אך למעט אחת מאלה:

(1) פעולה שאינה בהיקף עסקי ואין לה אופי עסקי;

(2) פעולה נסיונית בקשר לאמצאה שמטרתה לשפר אמצאה או לפתח אמצאה אחרת;

(3) פעולה הנעשית לפי הוראות סעיף 54א."

49" זכויות בעל הפטנט וסייג לניצול הפטנט [תיקון: תשנ"ה]

(א) בעל פטנט זכאי למנוע כל אדם זולתו מנצל בלי רשותו או שלא כדין את האמצאה שניתן עליה הפטנט, בין בדרך המוגדרת בתביעות ובין בדרך דומה לכך שיש בה, לנוכח המוגדר באותן התביעות, עיקר האמצאה שהוא נושא הפטנט (להלן – הפרה).

(ב) ...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

הפרת הפטנט הנטענת בענייננו מתייחסת לשתי תקופות:

התקופה הראשונה - מאז תחילת שנת 2002 ועד לחודש נובמבר 2002.

התקופה השנייה - מאז חודש יוני 2004 ואילך, ועד היום.

אני דוחה את טענת ב"כ הנתבעים 1 ו-2 כמופיע בסעיף 39 לסיכומיו:

"39. הנה כי כן, בחודשים יולי ואוגוסט 2002, בהם נוהל המשא ומתן בין הצדדים והנתבעים מכרו שלוש ערכות להתקנת סורגים, כבר חלף המועד לתשלום אגרות החידוש של הפטנט ועל פי הוראות סעיף 56 ל"חוק הפטנטים" – כבר אז לא עמד הפטנט בתוקף והנתבע היה רשאי לנצל – גם אם לא ידע זאת אז".

"חוק הפטנטים" קובע לאמור:

"56. תשלום אגרות [תקון: תשנ"ה]

פטנט יהא בר-תוקף לכל התקופה הקבועה בסעיף 52 אם שילם הבעל את האגרה שנקבעה (להלן – אגרת חידוש) במועדים שנקבעו כאמור; לא שולמה האגרה, יפקע תוקף הפטנט במועד שנקבע לתשלום האגרה.

"57. ארכה לתשלום אגרות

לא שולמה אגרת החידוש במועד שנקבע לתשלומה, מותר לשלמה תוך ששה חודשים מאותו מועד, בתוספת אגרה בסכום שנקבע, ומשנעשה כן, רואים את האגרה כאילו שולמה במועד שנקבע לתשלומה לפי סעיף 56 ואת הפטנט כאילו לא פקע תקפו.

"58. פריסום פקיעת הפטנט

חלפה התקופה האמורה בסעיף 57 ולא שולמה האגרה כאמור באותו סעיף, יפרסם הרשם ברשומות את פקיעת תקפו של הפטנט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

ללמדך, כי אם לא שולמה האגרה, עומדת "תקופת חסד" של שישה חודשים לתשלום האגרה. בתקופה זו, הפטנט עדיין בתוקף. שכן, על פי סעיף 58 לחוק, פקיעת הפטנט היא רק מהמועד בו פירסם ברשומות רשם הפטנטים את פקיעת תוקפו של הפטנט. על פי סעיף זה, רשם הפטנטים רשאי לעשות כן רק כאשר "חלפה התקופה האמורה בסעיף 57" קרי "תקופת חסד" של שישה חודשים, ולא שולמה האגרה.

יפים לעניין זה דבריו של עו"ד עמיר פרידמן בספרו "פטנטים דין פסיקה ומשפט משווה", תשס"א - 2000 בעמ' 336 :

"במילים אחרות, הפטנט הרשום יפקע בתום תקופה של שישה חודשים מהמועד האחרון לתשלום האגרה הרלוונטית. כאשר בעל הפטנט מתקן את מחדלו ומשלם את האגרה במהלך תקופה של שישה חודשים מהמועד האחרון שנקבע לתשלום האגרה, בצירוף קנס מסויים בגין האיחור בתשלום האגרה, ייחשב הדבר כתשלום כדין ובמועד של האגרה הרלוונטית".

מכאן, שבענייננו הפטנט פקע ביום 26/11/2002 וחזר להיות תקף ביום 13/2/2005.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

התקופה הראשונה – שנת 2002:

כבר נאמר, כי במהלך שנת 2002, הייתה הפרה בוטה של הפטנט של התובע על-ידי שלושת הנתבעים אשר יצרו, פרסמו ושווקו את הפטנט באמצעות אתר האינטרנט "קט סורג", ללא שקיבלו את אישורו של התובע לעשות כן.

למבנהו ותוכנו של האתר "קט סורג" יש חשיבות לעניין ההפרה הנטענת במהלך שתי התקופות.

שמו של האתר "קט סורג", דומה מאוד לשמו של אתר האינטרנט של הנתבעים – "טף סורג", באמצעותו שיווקו הנתבעים את הפטנט שבבעלות התובע 1.

"טף" ו"קט" מבטאים שניהם, בחילופי לשון דומים, את מטרת ומהות הפטנט: "שיווק סורגים בטיחותיים למניעת נפילה של ילדים מחלונות המבוססים על הפטנט".

לא רק בשם ובמהות דומים שני האתרים אלא גם בתוכנם.

אתר הנתבעים – "קט סורג" – בנוי על התכנים והמסמכים אותם קיבלו הנתבעים מהתובע, במסגרת המגעים שהיו ביניהם בשלבים הראשונים של הרכישה הלכאורה "תמימה", של הסורגים על ידי הנתבעים 1 ו-2. התובע חנן שורץ, בתמימותו הרבה העביר לנתבע אביעד כהן מסמכים ותכנים של הפטנט על פי בקשתו של אביעד כהן. היה זה בשלב בו הציג אביעד כהן, בפני חנן שורץ מצג על פיו "בני משפחתו ראו את הסורג שרכש ממני עוד בשנת 2001, וברצונם להתקין בביתם סורגים כאלו. לדבריו, קרובי משפחתו נזקים רק לערכת ההתקנה ולא לסורגים עצמם, היות והוא הכין עבור בני משפחתו כ-30 סורגים על מנת להזיל את המחיר עבורם".

לימים התברר, כי מדובר היה במצג שוא וכי מסמכים אלו, לרבות הבדיקה של הטכניון אשר נערכה לפטנט והתעודה המאשרת זאת, נועדו לצורך ייצור, מכירה ושיווק של הפטנט על ידי הנתבעים באמצעות אתר האינטרנט "קט סורג", אותו הם הקימו לצורך כך.

על רקע האמור, יש להסביר את הדמיון הרב בין האתרים "טף סורג" – אתר הנתבעים – לבין "קט סורג" – אתר הנתבעים, עד כדי העתקה של הנתבעים לתוך אתר "קט סורג" חלק נרחב מהתכנים, המלל, השרטוטים וההסברים המופיעים באתר "טף סורג". (ראה להשוואה נספחים ב (3) ו-יב' לנספחי התובע).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

הנתבעים אף הרהיבו עוז לציין באתר "קט סורג" כי "מוצר זה נבדק ואושר על-ידי הטכניון תעודה מס' 12487/2081/92 פטנט רשום בישראל ובארה"ב", הוא מסמך בדיקת הפטנט על ידי התובע במעבדות הטכניון, מסמך השייך לתובע ואשר מצוין באתר "טף סורג", אתר התובעים (ראה נספח ז' לתצהיר התובע).

ביום 11/7/2002 פנה אביעד כהן לתובע חנן שוורץ, באמצעות חדואר האלקטרוני, בבקשות הבאות:

"אודה לך מאוד אם תוכל לפקסס אלי את האישור של הטכניון לגבי המוצר לפקס שמספרו 5658501 – 03 (אנא ציין לידי אביעד).

אנא שלח אלי דוגמא למרוספקט שלך לכתובת:

אביעד כהן

אליעזר פרידמן 13 דירה 21

פ"ת 49444"

כך עשה התובע בתמימותו הרבה.

תכנים ומסמך זה מצאו את מקומם עד מהרה, באתר האינטרנט של הנתבעים "קט סורג" מבלי לקבל את רשותם של התובעים לעשות כן. בוודאי כאשר לתובע יש חברה בשם "טף סורג בע"מ", שכל פעילותה היא בייצור, שיווק ומכירה בלעדיים של פטנט התובע.

עתה ברור, כי הנתבעים לא ניהלו מו"מ בתום לב עם התובע, עת הציע להם התובע להיות סוכנים שלו לשיווק הפטנט. מטרתם של הנתבעים מלכתחילה הייתה אחרת לחלוטין. כדברי הנתבע אביעד כהן: "לפעול במסגרת עסק עצמאי תחת שם המותג "קט סורג". (בסעיף 21 לתצהירו).

צר לי שבדברי הסיכום תוקף ב"כ הנתבעים 1 ו-2 את אמינותו של התובע חנן שוורץ, תוך שימוש בביטויים בלתי ראויים, כאשר דווקא על אמינותם של הנתבעים והתנהלותם יש להרחיק ולהעיר, ולא על אמינותו של התובע, אשר הביא בפני בית המשפט את השתלשלות האירועים כפי התרחשותם וחוויתם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

אני דוחה את טענת ב"כ הנתבעים, על פיה:

"הוראות הרכבה של מוצר התובע הן מסמך טכני שאינו עומד בדרישות היצרניות והמקוריות הנדרשת לשם הגנה בזכות יוצרים"

וכי:

"הוראות הרכבה של הנתבע דומות מטבע הדברים להוראות ההרכבה של התובע, שכן מדובר בתיאור טכני ותמציתי של התקנת מוצר בסיסי – ערכת סורגים"

וכי:

"ההוראות נטולות יצרניות ונעדרות כל גוון ספרותי והאפשרויות לנסחן בצורה שונה ומוגבלת".

איני מסכים כי לא ניתן לתאר את "הוראות ההרכבה" ה"בטיחות" ו"הגבלת האחרייות", השרטוטים/התרשימים המלווים, בדרך אחרת ובמלל אחר. בוודאי שאסור היה על הנתבעים לעשות העתקה מילולית, באותו סדר הופעה, של חלקים מהכתוב והתכנים המופיעים באתר "טף סורג" אל תוך האתר "קט סורג", עד כי בשל הדמיון הרב בין שמות האתרים, תוכן והכתוב בהם, גם מבית משפט – בעת העיון באתרים אלו - נדרשה תשומת לב, כדי לא להתבלבל בין השניים.

לעניין זה, ולעניין הדמיון הרב בין שני האתרים, אין כל חשיבות לשאלה מי יצר את התכנים, חשרטוטים/התרשימים עבור האתר "טף סורג" ואשר הועתקו לאתר "קט סורג".

בוודאי שאסור היה לנתבעים לעשות שימוש בבדיקות הטכניות את הפטנט, השייך לתובע חנן שורץ, בדיקה ותעודה שהופיעה באתר האינטרנט "טף סורג". אסור היה לנתבעים לציין בדיקות ותעודה זו באתר האינטרנט "קט סורג", אשר באמצעותו ייצרו ושיווקו באינטרנט, את הפטנט.

בעדותו בבית המשפט אישר הנתבע אביעד כהן את החשיבות שהייתה לבדיקה ותעודה זו, לצורך שיווק המוצר.

אמנם לטענת הנתבעים, במהלך שנת 2002 "נמכרו מספר בודד מצומצם של רשתות סורג"; ואמנם בפנקס החשבוניות של יואל יהוד מופיעות שלוש מכירות כאלו, אך אין וודאות כי אלו כל המכירות שבוצעו.

מה שברור הוא, כי בתקופה זו הפרו הנתבעים את הפטנט ועליהם לשאת בתוצאות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

התקופה השנייה – החל מחודש יוני 2004 ואילך:

בחודש מאי 2004, לאחר שהנתבע 2 – אביעד כהן – קיבל אישור מרשם הפטנטים, כי הפטנט פקע ביום 26/11/2002, חידשו הנתבעים 1 ו-2 – אביעד ורחל כהן – את העסק "קט סורג" ואת אתר האינטרנט "קט סורג".

אתר האינטרנט "קט סורג" אשר עלה בחזרה באינטרנט, היה זהה בתוכנו ובצורתו, לאתר האינטרנט שפעל בשנת 2002.

בתאריך 11.7.07 שונה שם האתר ל"סורגית" ובמקום האתר "קט סורג" הועלה אתר אינטרנט "סורגית".

הגם שלטענת הנתבע 1, התכנים המופיעים ב"סורגית" שונו מהתכנים שהופיעו ב"קט סורג", עיון בתכנים של "סורגית" מלמד כי מדובר באתר זהה ל"קט סורג" עם חלקים ותכנים זהים, לרבות התרשים המועתק מהאתר "טף סורג" השייך לתובע והמשך הסתמכות על הבדיקה ותעודת הטכניון של הפטנט השייכים לתובע- חנן שוורץ. אין המדובר בעסק חדש, אלא באותו עסק, אשר החליף את שמו. קרי, מדובר בהמשכיות של הפעילות שתחילתה עוד בשנת 2002 תחת שם עסק "קט סורג" והמשכה תחת שם עסק "סורגית".

על חשיבות מסמכי בדיקות הטכניון לצורך שיווק הפטנט, העיד הנתבע אביעד כהן:

ת. הקמתי את האתר סורגית בהתבסס על התכנים שהיו לי ב"קט סורג" וייתכן שצוין שם שהסורגים נבדקו בטכניון. אני העליתי את התכנים משנת 02' ושם צוין הכיתוב שהסורגים נבדקו בטכניון, אם הייתה לי כוונה להשתמש בתעודה של מר שוורץ...

שאלות בית המשפט:

ש. ב- 10/08/04 הייתה כבר מכירה, היה לך כבר אז את האתר של סורגית. באתר הזה הופיע שיש אישור של הטכניון. באותה עת עדיין לא היה לך את האישור שלך מהטכניון.
ת. כן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

- ש. ולכן הוא אומר שכאשר פרסמת שיש אישור של הטכניון אז זה היה על בסיס האישור של הטכניון שקיבל בזמנו מר שוורץ?
- ת. כן. לצערי לא התכוונתי לפרסם או להשתמש בתעודה של שוורץ הדבר נבע מכך שהעליתי את התכנים בשנת '04.
- ש. אף אחד לא הכריח אותך להעלות את אותם התכנים, ברגע שבנית אתר חדש שנקרא סורגית יכולת להשמיט את זה שיש בדיקה של הטכניון משום שלסורגים שלך לא נעשתה עוד בדיקה של הטכניון.
- ת. נכון.
- ש. ומכאן שלא השמטת הבדיקה של הטכניון חשובה ללקוחות?
- ת. נכון.
- ש. מכאן שהיה חשוב לך לפרסם שהייתה בדיקה של הטכניון של הסורגים, נכון? וכאשר פרסמת את זה עשית את זה על בסיס האישור שמר שוורץ קיבל בזמנו?
- ת. אני אתן לך את ההסבר שבפרסום הזה או באותו עמוד התרשלתי שלא הורדתי את העובדה שהסורגים נבדקו בטכניון עובדתית זה נכון.
- ש. אני אומר לך שלא התרשלתי כי היה חשוב לך, לא עשית את זה מתוך זה שלא שמת לב, אלא היה חשוב לך שיהיה כתוב שיש בדיקה של הטכניון?
- ת. אני חוזר ואומר שזה לא היה קריטי עבורי, התרשלתי בכך שלא הורדתי את העמוד הזה.
- ש. אם זה לא היה קריטי, אז למה פנית לטכניון?
- ת. לא היה קריטי בשבילי בזמן שהעליתי את התכנים, את העמוד הזה כנראה שפספסתי, לפנות לטכניון היה חלק מהתוכנית פיתוח עסק קדימה.
- ש. יש חשיבות לפנות לטכניון?
- ת. כן מבחינה שיווקית.

עינינו הרואות, הנתבע- אביעד כהן, מאשר כי "סורגית" היא למעשה המשכה של "קט סורג" תחת שם אחר עם אותם תכנים.

לא סתם, ולא מתוך רשלנות עשה הנתבע שימוש "בבדיקה ובתעודה של הטכניון" השייכים לתובע. הנתבע 1 הבין שללא אלו יקשה עליו לשווק את המוצר. על כן, גם עשה הנתבע 1 מאמצים לבצע בעצמו בדיקה של המוצר אותו הוא מייצר. הנתבע 1 הבין שלא לאורך זמן הוא יוכל להסתמך על בדיקה השייכת למוצרי הפטנט של התובע- חנן שוורץ, אותם מייצר התובע. על כן, פנה הנתבע 1 בעצמו, תחילה ל"מכון התקנים" שיבדקו את המוצר, ולאחר שהסבירו לו שתהליך הבדיקה מורכב ויקח זמן, החליט הנתבע 1 לפנות אל הטכניון המכיר את המוצר מהבדיקה הקודמת שערך לפטנט של התובע.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

עד לקבלת תוצאות הבדיקה מהטכניון של מוצריו, המשיך הנתבע- אביעד כהן, לעשות שימוש בבדיקה ובתעודה של התובע, ללא אישורו, תוך שהוא מציג בדיקה זו באתר "קט סורג" ולאחר מכן, ב"סורגית". היה זה למעשה מצג שווא לציבור אשר האמין שהמוצרים אותם משווק הנתבע יש אישור ובדיקה של הטכניון, בעוד האישור שהוצג בפני הציבור, היה אישור הבדיקה של המוצרים אותם משווקים התובעים באמצעות חברת "טף סורג" ואתר האינטרנט שלה.

כדבריו:

- ת. פניתי למכון התקנים בזמנו, הסבירו לי שם שזה תהליך מורכב בשיחת טלפון והחלטתי לפנות גם לטכניון, כי סברתי שגם שם יש לי אפשרות לבדוק את חוזקה של רשת הסורג.
- ש. מה זה סברת, ידעת והודית שביקשת תעודת טכניון קודם לכן ממר שורץ.
- ת. נכון.
- ש. ידעת?
- ת. סברתי שתהיה לי את האפשרות לבדוק גם שם.
- ש. על סמך הידיעה שהייתה לך ממר שורץ?
- ת. ידעתי שמר שורץ בדק את הסורגים בטכניון וסברתי שגם לי יש את האפשרות הזאת.

שאלות בית המשפט:

- מכון התקנים אמר לך שזה ייקח זמן, ולא רצית לחכות?
- ת. כן.
- ש. האם סברת שהיות ומר שורץ בדק את זה כבר בטכניון בזמנו גם אישור של הטכניון, יהיה לך יותר קל ויותר מהר לקבל את האישור משום שהם כבר מכירים את המוצר.
- ת. היה לי עניין שהסורגים ייבדקו כדי להפעיל את המיזם העסקי שלי, ניסיתי לפנות גם לטכניון וגם למכון התקנים ומי שהחזיר לי את התשובה המהירה איתו התקמדותי.
- ש. אני אחזור על השאלה.
- ת. ידעתי שבטכניון בדקו את הסורגים של שורץ ותיארתי לעצמי שידעו על מה מדובר ויוכלו לבדוק את הסורגים שלי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

רק ביום 20/9/2004 קיבלה "סורגית" תעודה מהטכניון על תוצאות הבדיקה אותה היא הזמינה, כאשר עד לאותו מועד, המצג אותו היא הציגה לציבור, התבסס על הבדיקה והתעודה של הטכניון השייכת לתובע.

עד למועד זה ייצר ומכר הנתבע סורגים על בסיס מצג זה (ראה כדוגמא נספח "ז" לתצהיר הנתבע).

לטענת הנתבעים 1 ו-2, היות ובאותה העת הפטנט של התובע פג, לא הייתה כל מניעה שהם ייצרו וישווקו את הפטנט.

לטענת הנתבעים, עומדת להם ההגנה והזכויות המפורטות בסעיף 63 ל"חוק הפטנטים:

63" המנצל אמצאה שפקעה וחזרה לתקפה

מי שהחל לנצל בישראל אמצאה שהפטנט עליה פקע לאחר שדבר פקיעת הפטנט פורסם לפי סעיף 58, או מי שלאחר אותו תאריך עשה הכנות ממשיות לניצולה, זכאי להוסיף ולנצל את האמצאה לצרכי עסקו בלבד, גם לאחר שהוחזר הפטנט לתקפו.

64. העברת זכות ניצול

זכות הניצול אמצאה לפי סעיף 63 אינה ניתנת להעברה, לתסיבה או להורשה אלא יחד עם העסק שבו.

לצורך הדיון בענייננו ראוי להביא גם את סעיפים 53 ו-54 לחוק:

53" זכות מכוח ניצול קודם [תיקון: תשנ"ה]

מי שבתאריך הקובע היה מנצל בתום לב בישראל את האמצאה שעליה מבוקש הפטנט, או שבאותו תאריך עשה בתום לב הכנות ממשיות לניצולה, זכאי לנצל אותה אמצאה בעצמו ובמהלך עיסוקו ללא תמורה; לעניין זה "התאריך הקובע" – התאריך שבו הוגשה הבקשה לפטנט בישראל, ואם נדרש לאותה בקשה דין קדימה לפי סעיף 10 – התאריך שבו הוגשה הבקשה הקודמת שעליה נסמכת תביעת דין הקדימה.

54. העברת זכות ניצול

הזכות על פי סעיף 53 אינה ניתנת להעברה, לתסיבה או להורשה אלא יחד עם העסק שבו השתמשו באותה אמצאה".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

בדברי הסיכום טוענים ב"כ הנתבעים 1 ו- 2:

51" הרציונל שעומד בבסיסו של סעיף 63 לחוק הינו האופי הפומבי של המרשם, עליו יכול אדם להסתמך ובהתאם לו לפעול ולכלכל את צעדיו. עמד על כך עמיר פרידמן בספרו פטנטים – דין פסיקה ומשפט משווה, פרשלייין-גינורס, תשס"ג – 2003 בעמ' 751 (אסמכתא 1):

"הזכות להמשיך לנצל את האמצאה המוגנת לאחר החזרתה לתוקף, נובעת מאופייה הפומבי של שיטת הפטנטים. בטרם פקיעת הפטנט, מתפרסמת ברשומות הודעה בדבר פקיעת הפטנט הרשום. גורם עיסקי, המעיין ברשומות ונוכח לדעת כי אמצאה שיש לו אינטרס לנצלה פקעה... רשאי להמשיך לנצל את האמצאה לצרכי עסקו בלבד, אם הפטנט יוחזר לתוקפו בשלב כלשהו".

52. ההלכה הפסוקה מורה גם היא כי לא יהיה זה הוגן "להעניש" נתבע שהסתמך על מרשם הפטנטים בשל מחזלו של תובע שלא חידש פטנט, ויש לצמצם את זכויותיו הקנייניות של בעל הפטנט שהושב לתוקף באופן שהוא לא יוכל למנוע מאותו נתבע להמשיך בפעילותו העסקית. עמד על כך בית המשפט העליון בע"א 18/75 מאיר ליברמן נ' אריה דייטלצוויג, מ"ד כט (2) 513, בעמ' 516 [1975]:

"... אם הפטנט פקע, ובדרך כלל קורה דבר זה בגלל הזנחתו של בעל הפטנט, ובתקופת הביניים עד שהוחזר תקפו של הפטנט החל אדם לנצל ההמחאה או עשה הכנות ממשיות לניצולה, פעולות אשר יכולות להיות קשורות בהשקעות כספיות ניכרות, הרי אותו אדם יהיה זכאי להוסיף ולנצל את האמצאה לצרכי עסקו... הפירוש המצמצם שאותו מציע בא-כוח המערער [דהיינו שאין להתיר ייצור, שיווק ומכירה של האמצאה, ה.ר.] יטול מההוראה הנ"ל כמעט כל משמעות שהיא, ואדם אשר בנה עסק על-סמך ההנחה שהפטנט איננו בתוקף, הנחה שהיתה מוצדקת בזמן שנעשו ההכנות לניצול האמצאה, יצטרך לסבול הפסדים כבדים, לא בגלל אשמתו הוא, אלא עקב הזנחת הפטנט לשמור כיאות על זכות מונופולין שהמחוקק העניק לו".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

ב"כ הנתבעים 1 ו-2 מוסיפים וטוענים:

"שניצול אמצאה בהתאם להוראות סעיף 63 לחוק אינו דורש פעולה בתום לב, כפי שזו נדרשת בסעיף 53 לחוק הדין בניצול לפי רישום הפטנט. יש להשליך מהכך על הלאו על אומד דעתו של המחוקק בבואו לחוקק את סעיף 63, זאת כשלנגד עינו עומד סעיף 53. עמד על כך המלומד ד"ר שלמה כהן במאמרו "הפקעות" פטנטים לצרכי הציבור, המרקליט לג (תשס"א-תשמ"א), עמ' 81 [אסמכתא 2], בעמ' 84:

"על פי סעיפים 63 ו-64 לחוק, מי שהחל לנצל אמצאה או שעשה הכנות ממשיות לניצולה אחרי שפורסם דבר פגיעת הפטנט עליה לפי סעיף 58 לחוק, כמוהו כמנצל אמצאה לפי סעיף 53 לחוק [ניצול קודם – טרם הענקת הפטנט, ה.ר.], גם אם בוטלה "פגיעותו" של הפטנט מאוחר יותר. אלא שהמנצל לפי סעיף 63 אינו חייב לעשות כן "בתום לב" כפי שדורש סעיף 55; ... קל יותר לעמוד על העדר הדרישה ל"ניצול בתום לב" שבסעיף 63: יכול אדם לארוב לפגיעתם של פטנטים על פי סימון ב' של פרק ד' לחוק, ולנצלם מיידית על מנת לרכוש זכויות לניצולם לצרכי עסקו. פירוש כזה עולה בקנה אחד עם הגישה הכללית המחמירה עם בעלי פטנטים המתרשלים במילוי חובותיהם על פי דין בכלל ותשלום מיסים ואגרות בפרט".

אין הנאמר ישים למקרה הנדון בפניי.

בענייננו, החלו הנתבעים לנצל את הפטנט האמצאה בטרם פקע הפטנט תוך הפרה בוטה של הפטנט. הנתבעים עשו זאת, לאחר שקיבלו מהתובע את כל המידע על הפטנט. רוב המידע, לרבות הבדיקה שנערכה לפטנט ותעודת הטכניון המאשרת בדיקה זו, נמסרו לנתבע אביעד כהן, בשלב הראשוני בו נמכרו לו ערכות של סורגים הכוללים את האביזרים המוגנים. מידע נוסף נמסר לו בעת שהתקיים משא ומתן בין הצדדים, בו הציע התובע לנתבעים לשווק את הפטנט עבורו. מדובר במשא ומתן אותו ניהלו הנתבעים שלא בתום לב, שכן מלכתחילה לא הייתה בכוונת הנתבעים להיות סוכני שיווק של התובע אלא – כדברי הנתבע אביעד כהן – "לפעול במסגרת עסק עצמאי תחת שם המותג "קט סורג". את האתר "קט סורג" החלו הנתבעים להפעיל עוד בטרם התקיימה הפגישה בין הצדדים בבית הקפה בחוף הבונים, כאשר אתר זה הכיל תכנים, שרטוטים, "הוראות הרכבה", "הוראות בטיחות", מתוך האתר "טף סורג" השייך לתובע, תוך שימוש בבדיקה ובתעודה של הטכניון השייכת לתובע חנן שורץ, והמתייחסת למוצרים אותם מייצר ומשווק התובע.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

למותר לציין, כי לנתבעים לא ניתן היתר מהתובע לעשות שימוש בכל אלו. התובע מסר את המידע והמסמכים לנתבעים, תחילה כדי להוכיח את אמינותם בעת שמכר מוצרים אלו לנתבעים אביעד ורחל כהן, ובהמשך מתוך אמונה כנה, ובתום לב, כי הנתבעים יעשו שימוש בחומרים כתובים אלו, אך ורק כסוכני שיווק שלו, אם ישתכלל המשא ומתן בין הצדדים, ולא לצורך ייצור, שיווק והפצה של מוצרים אלו כעצמאים.

הוכח בפני, כי לא רק פרסום מפר עשו הנתבעים, אלא גם מכירה בפועל של סורגים ואביזרים מוגנים בפטנט.

הכל עוד טרם הפגישה בין הצדדים, הכל תוך הפרה בוטה של הפטנט, שלא בתום לב, ובנסיבות המתוארות לעיל.

אמנם בשלב מסוים, עת נתפסו הנתבעים בקלקלתם, הם חפסיקו לייצר ולשווק את אביזרי הפטנט המוגנים ואף הורידו את האתר "קט סורג" מהאינטרנט; אולם, היה זה רק לתקופת מה. כאשר התברר לנתבעים כי הפטנט אינו מוגן עוד עקב אי תשלום האגרה, שבו ו חידשו הנתבעים 1 ו- 2 את הייצור, השיווק והמכירה של אביזרי הפטנט. לצורך כך, שבו ו העלו בשנית את אתר האינטרנט "קט סורג" עם אותו תוכן מפך אשר בו עשו שימוש עת היה הפטנט עדיין בתוקף; לרבות השימוש וההצגה באתר זה את הבדיקה ותעודת הטכניון, את מוצריו של התובע, במטרה להוכיח את אמינות המוצרים, וזאת עד לקבלת תעודה חדשה המייצגת את הבדיקה שנערכה למוצרים אותם ייצרו הנתבעים. בכך למעשה, הונו את הציבור לחשוב כי המוצרים אותם הם מוכרים באמצעות "קט סורג", הם מוצרים שנבדקו וקיבלו אישור/תעודה על-ידי הטכניון.

העסק והאתר "סורגית" אשר ביום 11/7/2004 החליף וממשיך את העסק והאתר "קט סורג". שניהם בבעלותו של הנתבע אביעד כהן. תכניו של האתר "סורגית" זהים לתכנים שהופיעו באתר "קט סורג" (אם כי חלקו במלל שונה), לרבות השימוש בבדיקות ותעודת הטכניון השייכת לתובע ולמוצרי התובע.

רק ביום 20/9/2004 קיבלו הנתבעים את תוצאות בדיקות הטכניון המתייחסות למוצרים אותם הם מייצרים ומשווקים באמצעות "סורגית". תעודת הטכניון הינה מיום 20/9/2004 (ראה נספח "ו" לתצהיר).

אין כל משמעות לענייננו, שביום 1/6/2004, נרשם הנתבע אביעד כהן כעצמאי. ההסבר מצוי בכך, שקודם לכן היה אביעד כהן שכיר בחברת "מוטורולה" ולא יכול היה להירשם כעצמאי. בהיותו שכיר הפר הנתבע אביעד כהן את הפטנט, תוך שיתוף פעולה עם אשתו, הנתבעת רחל כהן ועם הנתבע יואל יהודי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

ללמדך, שבעניינינו, סעיף 63 אגב חל על הנתבעים 1 – 2, באשר נתבעים אלו לא החלו לנצל את הפטנט/האמצאה לאחר שדבר פקיעת הפטנט פורסם, אלא הרבה לפני כן. הנתבעים החלו לנצל את הפטנט עוד בשנת 2002, בזמן שהפטנט היה בתוקף; ולפני שפקע עקב אי תשלום האגרה. אמנם הנתבעים, כנראה, הפסיקו את הפרת הפטנט לתקופת מה, במהלכה אף פקע הפטנט; אולם, מששבו למכור ולשווק את הפטנט בנסיבות שתוארו לעיל, תחילה באמצעות אותו עסק ואתר "קט סורג" ואותם תכנים, יש לראותם כמי ששבו וחידשו את מכירת הפטנט ולא כמי ש"החל לנצל בישראל אמצאה". "סורגית" כאמור, הוא המשכו ומחליפו של "קט סורג" ואין שוני, לעניין הנדון, בין השניים. מה שנכון לגבי "קט סורג" נכון גם לגבי "סורגית".

תקופת ההפסקה אינה מנתקת את הקשר הסיבתי בין תקופת ומעשי ההפרה של הפטנט על-ידי הנתבעים באמצעות העסק והאתר "קט סורג" לבין התקופה שבאה לאחריה, עת שבו וחידשו הנתבעים את מכירת הפטנט, בוודאי בנסיבות שתוארו לעיל, כשהנתבעים שבו לפרסם ולמכור את אביזרי הפטנט באמצעות אותו עסק ואתר "קט סורג" ואותם תכנים ומצגים. אין גם לדעת איזו השפעה יש לייצור, השיווק והפרסום הקודם, בתקופת ההפרה, על היקף המכירות של הנתבעים לאחר שהנתבעים שבו והעלו את האתר "קט סורג" והמשיכו לייצר ולמכור את אותם מוצרים. אין לי גם כל ספק כי הדבר נעשה על מנת ליצור תמשכיות, ולטעת בפני הציבור את הרושם של המשכיות. שאחרת, מדוע חזרו הנתבעים לפרסם ולמכור את אביזרי הפטנט עם אותו שם עסק ואתר – "קט סורג" - ועם אותם תכנים ?? מדוע מלכתחילה לא שבו למכור עם העסק והאתר המחליף "סורגית" ?? שימור התכנים באתר של "סורגית" כפי התכנים שהיו ב"קט סורג" יכול גם הוא ללמד על הרצף וההמשכיות אותה רצה לשמור הנתבע אביעד כהן.

זאת ועוד;

אין אני מקבל את הנטען שסעיף 63 ל"חוק הפטנטים" אינו מחייב התנהגות בתום לב.

אין אני גם מקבל את הנטען כי "יכול אדם לארוב לפקיעתם של פטנטים על פי סימן ב' של פרק ד' לחוק ולנצלם מיידית על מנת לרכוש זכויות לניצולם לצרכי עסקו"; וגם אם יעשה כן בחוסר תום לב.

גם אם חגישה הכללית מחמירה עם בעלי פטנטים מתרשלים שאינם מחדשים את הפטנט במועד, אגב לאפשר לאחר ליהנות מהגנת סעיף 63 לחוק, אם התנהגותו נגועה בחוסר תום לב, ועומדת בניגוד ל"תקנת הציבור".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' ג' כהן אביעד ואח'

סבור אני, כי מטרת סעיף 63 לחוק, לתת הגנה למי שהחל בתקופת הביניים – בין פקיעת הפטנט לבין חידושו - להשקיע ולנצל בתום לב את הפטנט/האמצאה מתוך אמונה כנה כי פג תוקפו; אם משום שבעל הפטנט זנח אותו, אם משום שהחליט מנימוקיו, שלא להאריך עוד את תוקפו של הפטנט, ולהעמידו לרשות הציבור. פקיעת תוקף הפטנט וההגנה הניתנת בסעיף 63 לחוק למי שהחל להשקיע, לייצר ולשווק את הפטנט בתקופת ביניים זו, יוצרת חזקה כי כך הם פני הדברים, ועמה את הזכות למנצל הפטנט בעיתוי זה, להמשיך ולעשות בו שימוש לצרכי עסקו בלבד, גם לאחר שהוחזר הפטנט לתוקפו.

עם זאת, לגישתי, מדובר בחזקה הניתנת לסתירה על-ידי בעל הפטנט. הנטל עובר אליו להוכיח כי תחילת ניצול הפטנט/האמצאה נעשה שלא בתום לב, ומתוך ידיעה ברורה שבעל הפטנט לא זנח אותו אלא התרשל בחידוש הפטנט, והוא בדרכו אל רשם הפטנטים לחידושו.

אין אני מוצא כל הצדקה לעשות אבחנה באשר לדרישת "תום לב" בין "מי שבתאריך הקובע היה מנצל בתום לב בישראל את האמצאה שעליה מבוקש הפטנט..." (סעיף 53) לבין מי "שהחל לנצל בישראל אמצאה שהפטנט עליה פקע... גם לאחר שהוחזר הפטנט לתוקפו" (סעיף 63). העדר חכיתוב "תום לב" בסעיף 63 לחוק, בשונה מסעיף 53, אינו משמעו מתן היתר לניצול אוטומטי של הפטנט, גם אם הוא נעשה בחוסר "תום לב". ניצול זכות, שמשמעה פגיעה בקניינו של האחר, צריכה להיעשות ב"תום לב" גם אם מדובר בזכות שהוענקה בחוק, הנובעת מרשלנותו של בעל הקניין בשמירת קניינו. בעניינינו, התרשלות התובע בחידוש תוקף הפטנט. בוודאי באותם המקרים, בהם מאפשר החוק לבעל הקניין לשוב ולקבל את הבעלות וההגנה על הקניין/הפטנט משהתבררה לו התרשלותו והוא מתקן את הדבר.

ברע"א 6339/97 רוקר ואח' ג' סלמון, פד"י נח (1) 199, נדרש בית המשפט לסוגיית "תום הלב" בחוק המקרקעין, תוך התייחסות לדרישת תום הלב בחקיקה האזרחית. הדברים שטאמרו על ידי שופטי חרכב בית המשפט, יפים גם לעניינינו.

בהתייחסו לסוגיה זו אמר כבוד הנשיא ברק:

"...ככלל, שתיקתו של חוק פלוני בדבר תום הלב, והסדר חלקי של חוק אלמוני בסוגיית תום הלב, אין בהם כדי לשלול את תחולתו הכללית של עקרון תום הלב.

3. עיקרון תום הלב חל בגדריו של חוק המקרקעין, אכן, חוק המקרקעין אינו עומד בפני עצמו. הוא חלק מהחקיקה (האזרחית) שלנו. עקרון תום הלב, החל על החקיקה (האזרחית) כולה חל גם עליו. חוק המקרקעין הינו חוליה בשרשרת החקיקה הישראלית החדשה. הוא פרק חשוב בקודקס האזרחי "נוסח ישראל". הקודקס כולו צריך להתפרש כחטיבה אחת. ביסודו מונחות תכליות (סובייקטיביות ואובייקטיביות) משותפות. אחת מאותן תכליות הינו תום הלב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

כל פעולה משפטית, כל חיוב וכל משא ומתן חייבים להתבצע בתום לב.
עמד על כך פרופ' ידין. בציינו:

"החוקים השונים תוכננו מראש לקראת התלכדותם לקודקס אחד מקיף, בבוא העת: ובדיעבד נדמה שניתן לגלות בהם גם עקרונות מנחים. אחד העקרונות החשובים ביותר, ואולי החשוב מכולם, הוא העקרון של תום לב" (ידין, העקרון של תום לב בחקיקה החדשה", ספר אורי ידין 281, 282 (בעריכת א' ברק וט' שפניץ, כרך א' 1990)).

על כן, מקובלת עלי עמדתו של חברי, השופט אנגלרד הכותב בפסק דינו (בפסקה 19), כי עקרון תום הלב:

"פורש את כנפיו על כל הזכויות והסעדים שבחוק המקרקעין".

ביטוי מיוחד לעקרון תום הלב בגדרי וק המקרקעין ניתן בסעיף 14 לחוק המקרקעין, הקובע:

"בעלות וזכויות אחרות במקרקעין, אין בהם כשלעצמן כדי להצדיק עשיית דבר הגורם נזק או אי נוחות לאחר".

הוראה מיוחדת זו, לא באה להחליף את עקרון תום הלב הכללי (המעוגן בסעיפים 39 ו-61(ב) לחוק החוזים (חלק כללי)). העקרון הכללי של תום הלב מהווה מטריה נורמטיבית הפרושה על כל הוראות חוק המקרקעין. סעיף 14 לחוק המקרקעין הוא אך ביטוי מיוחד לעיקרון זה. הוא מהווה, כלשונו של פרופ' א. ידין "דוגמא קונקרטיית" לעקרון תום הלב (ראו ידין, שם, בעמ' 281, 282).

סעיף זה חוקק בטרם נקבע בחקיקה כי עקרון תום הלב הוא עקרון כללי.

כשלעצמי נראה לי כי כיום – שעה שלעקרון תום הלב תחולה כללית בגדרי המשפט בכלל וחוק המקרקעין בפרט – שוב אין צורך בהוראה המיוחדת הקבועה בסעיף 14 לחוק המקרקעין. די בעקרון הכללי של תום לב כדי לפתור את הבעיות המתעוררות, לרבות אלה המכוסות כיום על ידי הוראת סעיף 14 לחוק המקרקעין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנון ואח' נ' כהן אביעד ואח'

עמד על כך פרופ' ויסמן בצינור:

"ניתן לוותר על הדוקטרינה של שימוש-לרעה בזכות ולהסתפק בתחולת עקרון תום הלב על כל הזכויות שבתחום המשפט הפרטי" (י. ויסמן, דיני קניין: בעלות ושיתוף 71 (חלק שני, 1997)).

...

7. עקרון תום הלב קובע את אופן התנהגותם של אנשים שמציאות החיים הפגישה ביניהם. הוא תקובע כי התנהגות זו צריכה להיות ביושר ומתוך הגינות כנדרש על פי תחושת הצדק של החברה בישראל. מעצם מהותו, עקרון תום הלב מהווה אמת מידה "פתוחה", המשקפת את תפיסות היסוד של החברה הישראלית באשר להתנהגות ראויה בין בני אדם. הקטיגוריות של תום לב לעולם אינן סגורות; לעולם אינן נוקשות ולעולם אינן שוקטות על השמרים. תום הלב מכניס לשיטתנו יסוד של גמישות, המאפשר לשיטה להתאים את עצמה לצרכי החיים המשתנים. הוא מאפשר למשפט לגשר על הפער בין צרכיו של הפרט וצרכיו של הכלל; בין האינדיבידואליזם לקהילתיות. הוא צינור דרכו שואב המשפט רעיונות חדשים."

(החדגשות שלי – י.פ.)

הוא הדין באשר לסעיף 63 ל"חוק הפטנטים".

תמים דעים אני עם דבריה של כבוד השופטת ד"ר זרורה פלפל בת"א 1346/07 עבדה נ' חוגים, לאמור:

"כוונת המחוקק בס' 63, לא באה לתת זכויות יש מאין למי שהשתמש בפטנט בתקופה שבה תוקפו פג, אלא שהכוונה היא להגן על מי שבתום לב השתמש בפטנט לאחר שתוקפו פג, ולצורך שימוש זה השקיע מזמנו ומכספו, השקעה אשר עלולה לרדת לטמיון במידה ולא יקבל את ההגנה הניתנת לו בסעיף 63".

ראוי להביא לעניין זה את דרישת תום הלב המעוגנת בחוק הפטנטים האנגלי –

The patents Act 1977 :

"5. (b) a person began in good faith to do an act which would constitute an infringement of the patent if it had been in comes into force , have the rights contered by subsection (6) below."

(ההדגשה שלי – י.פ.)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

בענייננו, התנהגותם של הנתבעים נגועה בחוסר תום לב.

כבר נאמר, כי הנתבעים החלו לייצר, לפרסם ולשווק את הפטנט בתקופה שהפטנט היה בתוקף, תוך שהם מפרים ביודעין ובמתכוון את הפטנט.

סמוך למועד בו פקע הפטנט עקב אי תשלום האגרה, ידעו הנתבעים כי התובע מעוניין להשאיר את הפטנט על כנו. התובע אף ביקש מהם להימנע מלהפר את הפטנט והציע להם להיות סוכנים של לשיווק הפטנט.

הנתבעים, מתוך כוונה לייצר ולשווק את הפטנט באופן עצמאי, הוליכו שולל את התובע עת ביקשו וקיבלו ממנו את התכנים של האתר "טף סורג", בו שיווק התובע את הפטנט ואת הבדיקה והתעודה של הטכניון השייכת למוצרי הפטנט של התובע.

הנתבעים חקמו את העסק והאתר "קט סורג", הדומה בשמו לאתר התובע ועשו שימוש/העתקה בתכנים שקיבלו מהתובע או מתוך האתר של התובע, לרבות הבדיקה והתעודה של הטכניון לצורך ייצור ושיווק מוצרים אלו.

אמנם בשלב מסוים הפסיקו הנתבעים את מכירת המוצרים באמצעות אתר זה, אולם כאשר שבו לייצר את הפטנט, הם עשו זאת עם אותו עסק "קט סורג", והעלו בשנית את אתר האינטרנט "קט סורג", באותה מתכונת ואותם תכנים מפרים כמקודם. כאמור, "סורגית" הוא ממשיכו ומחליפו של "קט סורג".

בעת חידוש הייצור, השיווק והמכירה, ידעו הנתבעים 1 ו-2 כי התובע ממשיך לייצר ולשווק את המוצר באמצעות האתר "טף סורג".

בעדותו נשאל והשיב הנתבע אביעד כהן:

- "ש. לפני שאתה התחלת לייצר עלית לאתר האינטרנט כדי לראות אם האתר של שורץ עדיין קיים?
- ת. אני מניח שידעתי שהחברה של שורץ קיימת, יחד עם זאת, האמנתי שהוא זנח את הפטנט בצורה כזו או אחרת, היות ומדובר בשנתיים מאז שפגה תוקפו של הפטנט, לא מדובר בחודש או חודשיים.
- ש. איך ידעת שהוא זנח את הפטנט?
- ת. בדקתי במשרד רשם הפטנטים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנוך ואח' נ' כהן אביעד ואח'

- ש. ברשם הפטנטים אתה יכול רק לדעת אם הוא חידש או לא, איך עוד בדקת והגעת למסקנה שהוא זנח?
- ת. כשבן אדם לדעתי, לא מחדש פטנט שנתיים ימים או בסדר גודל כזה, אני מתאר לעצמי שהוא זנח את הפטנט, לא מדובר בחודש חודשיים או שלושה שחיכיתי. האופציה האחרת הייתה להתקשר אליו ולהודיע לו שהפטנט שלו לא בתוקף, לא ראיתי את זה כדבר נכון לעשות כי רציתי לייצר בעצמי. אני רציתי לצאת במיזם עסקי.
- ש. אתה הכרת את אתר האינטרנט של מר שורץ נכון?
- ת. נכון.
- ש. האם בדקת באתר האינטרנט של מר שורץ אם הוא עדיין פעיל?
- ת. אני לא זוכר מה בדקתי, בשנת '04 כמה שאני זוכר האתר אינטרנט של שורץ, ידוע לי בכל אופן שהיה פעיל ומוכר, יחד עם זאת סברתי שלא אכפת לו שיכנסו מתחרים לשוק היות ושנתיים הפטנט לא בתוקף".

שנתיים של אי חידוש פטנט אמנם יכולים לשמש מדד לכך שהפטנט לא חודש מרצון, וכי אין מניעה לייצור ושיווק הפטנט על-ידי אחר תם לב, אולם לא כך הם פני הדברים בהתייחס לנתבעים עליהם לא ניתן לומר כי החלו לנצל את הפטנט בתום לב בתקופת הביניים בין פקיעת הפטנט לבין חידושו.

כבר נאמר כי לא היה ניתוק קשר סיבתי בין תקופת ההפרה הבוטה של הפטנט על-ידי הנתבעים, לבין התקופה בה שבו הנתבעים לייצר ולשווק את הפטנט באמצעות אותו אתר מפר – "קט סורג" – ואותם תכנים מפרים.

בת"א 1346/07 הנ"ל, אומרת כבוד השופטת ד"ר דרורה פלפל:

"במקרה דנן, הנתבעות החלו להפר את הפטנט של התובע כבר ברגע שהמשיכו למכור את תיקי "מש"י" בניגוד להסכם ההרשאה, לאחר חודש אוקטובר 2000. דבר זה מלמד על חוסר תום ליבן שהחל לפני שפג תוקפו של הפטנט ולכן אינני מקבלת את טענותיהן של הנתבעות לעניין זה, וקובעת כי הפטנט הופר בכל התקופה הרלבנטית, לרבות בהפסקות הביניים, כמפורט לעיל".

כך גם בענייננו.

מכל חנימוקים המפורטים לעיל, אני קובע כי שלושת הנתבעים – אביעד כהן, רחל כהן ויואל יהוד הפרו את הפטנט בשנת 2002, וכי שני הנתבעים – אביעד כהן ורחל כהן – המשיכו וממשיכים להפר את הפטנט מאז שנת 2004 ואילך, תחילה באמצעות העסק והאתר "קט סורג", ולאחר מכן, הנתבע אביעד כהן באמצעות העסק והאתר "סורגית".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

4. הסעדים

א. צו מניעה

סעיף 183 לחוק הפטנטים קובע לאמור:

"(א) בתביעה על הסרה זכאי התובע לסעד בדרך צו מניעה ולפיצויים.

(ב) ... (ג) ... (ד) ..."

בסעיף 43 לכתב התביעה עותר התובע להורות לנתבעים:

"להימנע לחלוטין בין בעצמם ובאין באמצעות אחרים, במישרין ואו בעקיפין מכל עיסוק מסחרי בכל דרך שהיא (לרבות הפצה, מכירה, שיווק וכו') הקשור לפטנט".

משחגעתי למסקנה כי הנתבעים הפרו ומפרים את הפטנט, ניתן בזאת צו כמבוקש.

ב. הפרת זכויות יוצרים

לטענת התובע:

"העתיקו הנתבעים תכנים מוגנים של התובעים המוגנים בהתאם לחוק כדלקמן:
הוראות ההרכבה, הוראות הבטיחות, הגבלת אחריות, העתקת שרטוטים".

חוק זכויות יוצרים, תשס"ח – 2007, קובע לאמור:

"78. תחולה והוראות מעבר

...

(ג) על פעולה ביצירה שנעשתה לפני יום התחילה לא יחולו הוראות פרק ח' לעניין הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית ולעניין תרופות, וימשיכו לחול לגביה, לעניינים אלה, הוראות הדין הקודם; ואולם, פעולה כאמור שאינה מהווה הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית לפי הוראות חוק זה, לא תהיה לגביה זכות תביעה לפי הוראות הדין הקודם".
(ההדגשה שלי – י.פ.).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנוך ואח' נ' כהן אביעד ואח'

סעיף 5 מפרט את "היקף זכות היוצרים ביצירה":

5" זכות יוצרים ביצירה כאמור בסעיף 4 לא תחול על כל אחד מאלה, ואולם על דרך ביטויים תחול זכות היוצרים:

- (1) רעיון;
- (2) תהליך ושיטת ביצוע; (ההדגשה שלי - י.פ.).

אין ספק כי הוראות ההרכבה, הבטיחות והגבלת האחריות המופיעים באתר "קט סורג", חלקים רבים מתם, הם "העתקה" של חכיתוב המופיע ב"טף סורג", או דומים להם מאוד.

בי"כ הנתבעים 1 ו- 2 מפנה בעניין זה ל ת"א (מחוזי ירושלים) 1396/97 ירון מאיר נ' אשר קנר, תק-מת, 1999, 3424, 3427 (1999) בו נאמר, בין השאר:

"כלל נוסף שהתפתח בפסיקה קובע כי כאשר היצירה, מעצם אופיה, ניתנת לביטוי במספר מצומצם של אפשרויות הבעה, אין צידוק להעניק זכות יוצרים. הנחת היסוד היא שבמקרה של רעיון שהאפשרויות לבטאו הן מוגבלות במיוחד, ההגנה על הביטוי תגביל למעשה גם את השימוש ברעיון. החשש העומד בבסיס כלל זה הוא כי במקרים אלה הגנת החוק משמעותה המעשית תהא הענקת הגנה על ה"רעיון" ויצירת מונופול שיחסום דרכם של יוצרים אחרים בעתיד".

אין אני מסכים, כי אפשרויות הניסוח ותיאור השרטוטים הן אפשרויות מוגבלות כדי כך שלא ניתן היה לתארן/לנסחן בדרך אחרת. בוודאי, אסור היה לבצע העתקה מדויקת של חלקים נרחבים מתוך האתר "טף סורג" אל תוך האתר "קט סורג".

עם זאת, בעדותו אישר התובע ש"כתב הגבלת האחריות" נכתב ונוסח על-ידי עורך דינו, וכי "השרטוטים", "הוראות ההרכבה" ו"הבטיחות", נעשו ונערכו על-ידי גרפיקאי; כדבריו:

- ש"ש. כתב הגבלת האחריות שמופיע בעלון ההסבר שלך נכתב על-ידי עורך דין?
- ת. כן.
- ש. העורך דין הוא שניסח אותו?
- ת. כן.
- ש. מי השרטט ששירטט את השרטוטים בב/3? הוראות ההרכבה בטיחות?
- ת. זה גרפיקאי, אני לא זוכר כרגע את השם שלו, אריה משהו... הוא עיצב את הלוגו, שם את השרטוטים ערך את זה".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

"חוק זכויות יוצרים" קובע לעניין זה לאמור:

"יצירה מוזמנת"

35. (א) ביצירה שנוצרה לפי הזמנה, הבעלים הראשון של זכות היוצרים בה, כולה או חלקה, הוא היוצר, אלא אם כן הוסכם אחרת בין המזמין והיוצר, במפורש או במשתמע.

...

העברת זכות יוצרים והענקת רישיון

37. (א) זכות יוצרים ניתנת להעברה בחוזה או על פי דין, ורשאי בעל הזכות לתת לגביה רישיון ייחודי או רישיון שאינו ייחודי.
- (ב) העברת זכות היוצרים או מתן הרישיון, כאמור בסעיף קטן (א), יכול שיהיו לגבי זכות היוצרים, כולה או חלקה, וניתן להגבילם למקום מסויים, לתקופה מסויימת או לעשיית פעולה מסוימת ביצירה.
- (ג) חוזה להעברת זכות יוצרים או למתן רישיון ייחודי לגביה, טעון מסמך בכתב.
- (ד) בסעיף זה, "רישיון ייחודי" – רישיון המעניק לבעליו זכות ייחודית לעשות פעולה מהפעולות המפורטות בסעיף 11, כפי שנקבע בו, ומגביל את בעל זכות היוצרים מלעשות ומלהרשות לאחר לעשות פעולה כאמור.

בענייננו, גם אם מדובר היה ב"יצירות", מדובר ב"יצירות" אשר להם בעלים אחרים.

הגם שמדובר ב"יצירות מוזמנות" שהוזמנו על-ידי התובע לצורך אתר האינטרנט "טף סורג", התובע לא הוכיח כי זכות היוצרים עברה אליו או כל זכות אחרת מהמפורט בסעיף 37 דלעיל.

נוכח האמור, אין אני סבור כי יש מקום לפצות את התובע בגין "הפרת זכות יוצרים".

אין באמור כדי לגרוע מהמסקנה האחרת אליה הגעתי, בכל הנושא של הדמיון בין האתרים "טף סורג", "קט סורג" ו-"סורגית", על כל המשתמע מדמיון זה ומטרתו לטעת בלב הציבור את התחושה כי מדובר באותו מוצר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

גניבת עין

ג.

"חוק עוולות מסחריות", תשנ"ט - 1969, קובע לאמור:

1. (א) לא יגרום עוסק לכך שנכס שהוא מוכר או שירות שהוא נותן, ייחשבו בטעות כנכס או כשירות של עוסק אחר או כנכס או כשירות שיש להם קשר לעוסק אחר".

בע"א 5792/99 תקשורת וחינוך דתי יהודי משפחה (1977) בע"מ עיתון משפחה ואח' נ' א.ס.בי.סי פרסום שיווק וקידום במכירות בע"מ – עיתון "משפחה טובה", פד"י נח' (3) 933, מפרט בית המשפט – כבוד השופט חשין – את התנאים הנדרשים ליצירת עוול:

"[44]. שני תנאים מצטברים אלה נדרשים להיווצרותה של העוולה: אחד, מונויטין שיש לטובין או לשירותים של התובע, ושניים, חשש סביר להטעיית הציבור כי טובין או שירותים שמציע הנתבע לציבור – טובין או שירותים של התובע הם או שקשורים הם אליו. לא הוכח אחד משני יסודות אלה – לא כל שכן אם לא הוכחו שני היסודות גם יחד – לא תקום העוולה של גניבת עין.

9. בראש ובראשונה שומה עליו על תובע להוכיח כי רכש מונויטין בטובין או בשירותים שהוא מציע לציבור, לאמור: כי הציבור מזהה את הטובין או את השירותים שבהם מדובר עם עסקו של התובע-הנפגע... פירוש הדברים הוא, שעל התובע להוכיח כי נתקיים בטובין אומי מבחין מיתר הטובין של העוסקים בענף. באין הבחנה בין טובין של התובע לבין טובין של זולתו, לא ניתן לומר כי קם לו מונויטין ייחודי כנדרש.

...

... התובע – הנפגע, לטענתו – יוכיח תחילה שהציבור מזהה את הטובין שבהם מדובר (על דרך של שם, של כינוי או של סימן) דווקא עם הטובין שלו. לא יעמוד בנטל זה – לא תקום עילה של גניבת עין. ובלשונו של המלומד א' ח' זליגסון בספרו דיני מסחר ודינים הקרובים להם [37], בעמ' 118:

במשפט בגין גניבת עין צריך התובע להוכיח כי השם, הסימן או התיאור רכשו להם הוקרה והכרה (Reputation) בקהל, ושהקהל התרגל לראות בסימן, בתיאור או בשם את ציון סחורותיו של התובע. לא יוכל התובע להוכיח זאת – תידחה תביעתו מבלי שבית המשפט יכנס כלל לניתוח השאלה, אם מעשי הנתבע מהווים גניבת עין".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

כך גם בע"א 523/91 קלוד כהן ואח' נ' נדיר, פד"יי מט (2) 353, אומר בית המשפט (כבוד השופט קדמי):

"ב. העוולה

(1) הכותרת "גניבת עין" מבטאת את תמציתה של העוולה: ו"גניבת" המוניטין להאמין כי טובין מתוצרת המעוול הם טובין מתוצרתו של הנפגע.

(2) במצב דברים זה, מקובל על הכול כי על-מנת להוכיח את ביצועה של העוולה, נדרש התובע על פיה, להוכיח שניים אלה:

(א) ראשית – כי התובע רכש לטובין של עסקו "מוניטין", באופן שהציבור מתייחס אל מוצריו – קרי: מעדיפם על פני מוצרים אחרים – על בסיס המוניטין האמור.

(ב) ושנית – כי התנהגותו של הנתבע מקימה סיכון ממשי שהציבור יטעה להאמין שטובין שמייצר הנתבע הם טובין של התובע, ויעדיפם על פני מוצרים אחרים מכוחו של ה"מוניטין" שהקנה התובע למוצריו. בע"א 18/86 מפעלי זכוכית ישראלים פניציה בע"מ נ' les verrees de saint gobain (להלן – עניין פניציה [1]), בעמ' 232, הציגה השופטת נתניהו את החלכה בסוגיה זו כדלקמן:

"על התובע, אם כן, להראות, בראש ובראשונה, כי הטובין שלו רכשו מוניטין בציבור, דהיינו, שהציבור מקשר אותם או לפחות עם מקור מסוים (שהינהו הוא), אף אם אינו מזהה אותו בשמו. לא הצליח התובע להוכיח זאת, אין מתעוררת השאלה אם החיקוי על-ידי הנתבע אכן גורם להטעיית הציבור".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

מכאן לענייננו.

עסקינן בייצור ושיווק של מוצר ייחודי "שיטה ומכשיר לעיגון סבכה" – סורג בטיחות".

מדובר בפטנט מוגן השייך לתובע חנן שורץ.

על המוניטין שיש למוצר זה, ניתן ללמוד מכל אחד מהדברים הבאים:

הפטנט נרשם לראשונה בשנת 1992.

הפטנט מופץ ונמכר בארץ רק על-ידי התובע באמצעות חברת "טף סורג".

באתר האינטרנט "טף סורג" אף צוין כי "מדובר ב"פטנט ישראלי רשום" וכי ממציא הפטנט הוא חנן שורץ".

ללמדך, שכבר 18 שנה נמכר הפטנט לציבור, דבר היכול ללמד על הערך והמוניטין שיש לפטנט זה.

בתצהירו כותב התובע:

1" הנני התובע 1 ובעלים ומנכ"ל של חברת טף סורג בע"מ התובעת 2 בת.א. 1014/06.

...

2 ... רשמתי ביום 26.5.1992 פטנט במשרד המשפטים בעניין שיטה ומכשיר לעיגון סבכה מס' 102009 (להלן: "הפטנט"). הנני בן 55 ופרנסתי העיקרית היא משווק הפטנט הנ"ל.

מצ"ב לתצהירי זה כחלק בלתי נפרד הימנו, עותק של תעודת הפטנט מיום 31.8.95, מסומן א'.

3. התובעת 2 (להלן: "התובעת") הנה חברה בע"מ שהוקמה על ידי ונרשמה כעוסק מורשה ביום 9.6.1992 לצורך שווק הפטנט הנ"ל ונמצאת בבעלותי המלאה. התובעת עוסקת מזה כ- 16 שנים בשיווק סורגים בטיחותיים למניעת נפילה של ילדים מחלונות המבוססים על הפטנט. כבר בשנת 1992 הסמכתי את התובעת להפיץ ולשווק את הפטנט לצרכנים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

אדגיש, כי ייחודו של הפטנט נשוא תובענה זו, שהוא משחרר את התלות בגודל המדויק של החלון כך שהופך את הסורג למוצר מדף ומאפשר לייצר את הסורגים ביצור המוני ולשווקם כמוצר "עשה זאת בעצמך" ועל כן הנו המוצר הזול בשוק. הפטנט גם מאפשר להעביר את הסורג מזירה לדירה ומהווה פתרון ייחודי בדירות שכורות, בהן מתגוררים רבים מהורים צעירים (קהל היעד של הפטנט) המתחבטים בבעיות פרנסה וגיזול ילדים בסביבה בטוחה.

4. הנני טוען, כי בפיתוחו של הפטנט השקעתי מחשבה רבה בפיתוח המוצר (תוך שימוש בכישורי ההנדסיים), בשעות עבודה רבות ואף נדרשתי להשקיע מכיסי כספים רבים. יתרה מכך, בשל העובדה כי מדובר בפטנט בטיחותי, השקעתי כספים רבים, בבדיקות בטיחות של המוצר ובכלל זה בדיקת התאמה לעומסים בטכניון וניתנה לי בגין כך תעודה מהטכניון מס' 12487/2081/92.

מצ"ב לתצהירי זה כחלק בלתי נפרד הימנו, עותק של התעודה מהטכניון מס' 12487/2081/92, מסומנת ב'.

הנני להדגיש, כי מדובר במוצר חדשני שמשנה תפיסה ומחסום פסיכולוגי שניתן לשמור על הילדים בעזרת סורג דק בהרבה מהסורגים הקיימים ולכן נדרשתי להוצאות רבות בגין החדרת הפטנט לשוק, בגין הוצאות פרסום בסך של מאות אלפי ₪. הוצאות הפרסום בשנים הראשונות היו גדולים מהיקף המכירות של החברה! ומימונם נעשה על ידי בלבד תוך סיכון רב שהמוצר לא יצליח.

מצ"ב לתצהירי זה כחלק בלתי נפרד הימנו אישור רוי"ח על הוצאות פרסום בסך 510,665 ₪ בגין השנים 1993 ועד 2007 (כולל) מסומן ב'2.

לתצהירו צירף התובע אישור של רואח החשבון זיו האפט המאשר, כי מאז 1993 ועד שנת 2006 כולל, הוצאות הפרסום של החברה היו על סך של 467,049 ₪ ובשנת 2007 הוצאות הפרסום היו 43,615 ₪.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

על המוניטין שיש לפטנט ניתן גם ללמוד מהתנהגות הנתבעים.

הנתבעים רכשו וביקשו לרכוש מהתובעים כמות לא מבוטלת של סורגים כולל אביזרי הפטנט.

בתצהירו סיפר התובע חנן שורץ את התלהבותו של הנתבע אביעד כהן מן הסורגים. כדבריו:

10" ... בעת אספקת הסורגים התלהב הנתבע מהמוצר ונתן לי מחמאות עליו...

12. כעבור זמן מה, פנה אלי הנתבע פעם נוספת, וביקש לרכוש ממני מספר ערכות התקנה. הנתבע הסביר זאת בכך, כי בני משפחתו ראו את הסורג שרכש ממני עוד בשנת 2001, וברצונם להתקין בביתם סורגים כאלו. לדבריו, קרובי משפחתו נזקקים רק לערכת ההתקנה (הפטנט המוגן – י.פ.) ולא לסורגים עצמם, היות והוא הכין עבור בני משפחתו כ- 30 סורגים על מנת להזיל את המחיר עבורם
"..."

עוד ניתן ללמוד על המוניטין שיש לפטנט, מהתעקשותם של הנתבעים לייצר ולשווק את הפטנט, מאז שנת 2002 ועד היום (עם הפסקה נטענת משנת 2003 ועד מחצית שנת 2004), כאשר בתקופה הראשונה הם עושים שימוש בתכנים של עסק התובע "טף סורג" ובתעודת הטכניון של מוצרי התובע.

אם לא היה מוניטין לפטנט של התובע, חנן שורץ, מדוע התעקשו ומתעקשים הנתבעים לייצר ולמכור את אביזרי הפטנט תוך שהם עושים שימוש בפרטים המזוהים עם המוצר/הפטנט של התובע ?? מה מונע מהם לעגן את הסורגים בצורה אחרת אל הקירות ??

ללמדך, על המוניטין והדרישה שיש לפטנט זה, ועל כך שלאורך שנים - מאז שנת 1992 ועד שנת 2004 זיהה הציבור את הפטנט כשייך לתובע חנן שורץ ונמכר באמצעות "טף סורג", ורק באמצעותו. לא היה אחר אשר מכר מוצר זה.

בעדותו בבית המשפט אומר הנתבע אביעד כהן:

"בשנת 2004, כמה שאני זוכר האתר אינטרנט של שורץ ידוע לי בכל אופן שהיה פעיל ומוכר, יחד עם זאת סברתי שלא אכפת לו שיכנסו מתחרים לשוק..."

יש בכך כדי לתמוך את המוניטין שהיה ל"טף סורג" בנדון.

מכאן, שהתנאי הראשון להיווצרות העוולה של "גניבת עין" – מוניטין – הוכח.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

הוא הדין באשר לתנאי הנוסף "חשש סביר להטעיית הציבור".

כאמור, הנתבעים הפרו הפרה בוטה את הפטנט והחלו לשווק ולייצר אותו עוד בתקופה שהפטנט היה מוגן. בשנת 2004 חידשו הנתבעים 1 ו- 2 את הייצור והשווק של הפטנט בנסיבות שלא הקנו להם את הגנת סעיף 63 לחוק.

הנתבעים עשו זאת בדרך אשר היה בה כדי להטעות את הציבור כי למעשה הוא רוכש את מוצריה של חברת "טף סורג" בעלת המוניטין ארוך השנים במוצר זה, כמייצרת ומשווקת בלעדית של המוצר.

הנתבעים החלו לייצר ולשווק את המוצר באמצעות עסק ואתר אינטרנט הנקרא "קט סורג", שם הדומה ל"טף סורג", הוא עסק ואתר התובעים, ולאחר מכן באמצעות עסק ואתר "סורגית".

האתר "קט סורג" היה דומה בתכנון לאתר "טף סורג".

בתצהירו כותב התובע חנן שורץ:

15. לתדהמתי האתר קט-סורג אשר כאמור הופעל על-ידי הנתבעים ביחד או לחוד, הציג בגאווה רבה כי המוצר אשר נמכר על ידו, מוגן פטנטית ואף נבדק ואושר כביכול על ידי הטכניון בתעודה מס' 12487/2081/92 (אשר היא התעודה השייכת לי אשר הוצגה לנתבע על ידי במסגרת חילופי המיילים כאמור בנספח ה' לתצהירי זה).

יתרה מכך, השרטוטים, ההסברים והכיתוב אשר צורפו לתמונות באתר הועתק תוכן האתר שלי ואו הועתק מתוך חומר פרסומי אחר שחולק על ידי לצרכנים ואשר לי זכות יוצרים קנויה עליהם. הנתבעים העתיקו ממני ועשו: שימוש שרטוט, שימוש בטקסטים המתארים את הסורג, שימוש בהוראות ההתקנת, שימוש בהגבלת האחרייות, שימוש במוניטין. יתרה מזו – שיא הציניות התמונות של הסורג הן תמונות של הסורג שנקנה ממני ומורכב על חלונות ביתו.

מצ"ב כחלק בלתי נפרד מתצהירי זה – הדפס מתוך המידע אשר הופיע באתר "קט סורג" (www.katsorag.co.il) – המסומן ז'.

עיון במסמכים של "טף סורג" ו"קט סורג" מלמדים כי אכן כך הם פני הדברים, כדי כך שגם בית המשפט עת עיון במסמכים השונים נזקק לתשומת לב כדי לא לבלבל בין השניים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

אין כל ספק, כי בנסיבות שתוארו לעיל, קיים סיכון ממשי שהציבור טעה להאמין שהמוצרים המיוצרים ומשווקים על-ידי הנתבעים באמצעות "קט סורג" הם מוצריו של התובע המשווקים, שהינם בעלי מוניטין של שנים, המשווקים - לאורך כל השנים - באמצעות העסק והאתר "טף סורג".

העובדה שלאחר מכן שינה העסק והאתר "קט סורג" את שמו ל"סורגית", אין בה כדי לשנות מצב עובדתי זה. זאת, אם משום התכנים הדומים, אם משום שהנוק כבר נגרם על-ידי הנתבעים באמצעות "קט סורג"; אם משום ש"סורגית" היא תחליפו והמשכו של "קט סורג"; אם משום שאין גם לדעת איזה חוג לקוחות יצרו הנתבעים באמצעות "קט סורג" אשר עברו עימם ל"סורגית".

ללמדך, שגם התנאי השני - "חשש סביר להטעיית הציבור" - הוכח.

סעיף 13 ל"חוק עוולות מסחריות", קובע לאמור:

"פיצוי בלא הוכחת נזק"

13. (א) בית המשפט רשאי, על פי בקשת התובע, לפסוק לו, לכל עוולה, פיצויים בלא הוכחת נזק, בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים.

(ב) לעניין סעיף זה יראו עוולות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כעוולה אחת".

במערכת העובדתית והנסיבות המתוארות לעיל, עת מדובר בהפרה בוטה של הפטנט, ובהתחשב במספר השנים בהן מתבצעת ההפרה, מוצא אני לנכון לפסוק לתובעים את מלוא הפיצוי על פי סעיף 13 (א) דלעיל, קרי סך של 100,000 ₪ שיהיה על הנתבעים לשלם ביחד ולחוד לתובעים, בתוספת הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן וריבית חוקית מיום הגשת התביעה - 4/1/2006 - ועד התשלום בפועל.

במערכת היחסים בין הנתבעים, בינם ובין עצמם, בהתחשב בכך שחלקו של הנתבע 3 - יואל יהוד - בהפרת הפטנט, הסתיים בסוף שנת 2002, וחלקה של הנתבעת רחל כהן (ב"קט סורג") הסתיים ביום 11/7/2004, מתוך הסכום הנ"ל יהיה על הנתבע יואל יהוד לשלם את הסך של 15,000 ₪, על הנתבעת רחל כהן יחיה לשלם את הסך של 30,000 ₪ כאשר ביתרת הסכום של 55,000 ₪ יישא הנתבע אביעד כהן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנוך ואח' נ' כהן אביעד ואח'

עשיית עושר ולא משפט

ד.

סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא משפט, תשל"ט - 1979, קובע לאמור:

"חובת ההשבה"

1. (א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן – הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן – המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה – לשלם לו את שוויה.
- (ב) אחת היא אם באה הזכיה מפעולת הזוכה, מפעולת המזכה או בדרך אחרת.

ברע"א 371/89 אילן ליבוביץ' נ.א. את י. אליהו בע"מ, פ"ד מד (2) 309, מציב כבוד הנשיא שמגר את התנאים להתגבשות עילה זו:

"היסוד הראשון הוא זה של ההתעשרות. במסגרתו נבחנת השאלה, אם הזוכה "קיבל ... נכס, שירות או טובת הנאה אחרת...". היסוד השני עניינו בשאלה, אם ההתעשרות האמורה "באה" לזוכה מן המזכה. כאן הדרישה היא, כי ההתעשרות של הזוכה תהא "על חשבון" המזכה. היסוד השלישי מציב את הדרישה כי ההתעשרות של הזוכה על חשבון המזכה תהא "שלא על פי זכות שבדין".

אשר ליסוד השני, השאלה אם ההתעשרות באה מן המזכה היא שאלה שבעובדה, אשר יש להוכיחה בכל מקרה על-פי נסיבותיו.

...

היסוד השלישי, על פיו נבדקת השאלה האם ההתעשרות היא "שלא על פי זכות שבדין", מצביע על כך כי לא די בעצם ההתעשרות כדי להצמיח עילה בעשיית עושר. אף אין זה די כי ההתעשרות מקורה במזכה והיא על חשבון. על-מנת שתצמח עילה בעשיית עושר יש צורך ביסוד נוסף.

היסוד הנוסף מתמקד בטיבה של ההתעשרות. הוא בוחן אם היא התקבלה "שלא על פי זכות שבדין". רק התעשרות שאיננה על-פי זכות שבדין עשויה להצמיח למזכה סעד בעילה של עשיית עושר ולא במשפט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

...

מקום בו ניתן להצביע על דין אשר שולל את הפעולה שגררה את ההתעשרות, הרי שניתן לומר שההתעשרות איננה כדין.

...

היסוד הנוסף, אשר הופך את התעשרותו של המתחרה לבלתי צודקת, עשוי להיות משני סוגים עיקריים:

(א) התנהגות פסולה ובלתי הוגנת של המתחרה, לרבות התנהגות נטולת תום-לב.

(ב) נסיבות אחרות אשר הופכות את ההתעשרות לבלתי צודקת.

היסוד הנוסף מן הסוג הראשון מתמקד בהתנהגותו של המתחרה. תחרות חופשית אין פירושה תחרות פרועה. אין פירושה כי יכול המתחרה, בשמה ובשמו של חופש העיסוק, לעשות ככל העולה על רוחו. התנהגות פסולה ובלתי הוגנת מצדו עשויה להוות את האלמנט הנוסף שבהתקיימותו תיחשב התעשרותו כבלתי מוצדקת. כך הוא הדבר, למשל, מקום בו המתחרה מבצע, אגב התחרות, עולה בניזיקין. מקום בו מתחרה מפרסם "הודעה כוזבת בזדון בין בעל פה ובין בדרך אחרת, בנוגע לעיסוקו של אדם, למשל ידו, למקצועו או לטובין שלו או לזכות קניין שלו", הרי הוא מבצע עוולה של שקר מפגיע (סעיף 58 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]). מקום בו מתחרה "גורם או מנסה לגרום, על ידי חיקוי השם, התיאור, הסימן או התווית או בדרך אחרת, שטובין יחשבו בטעות כטובין של אדם אחר, עד שקונה רגיל עשוי להניח שהוא קונה טובין של אותו אדם...", הרי הוא מבצע עוולה של גניבת עין (סעיף 59 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]). במקרים אלו פועל המתחרה בדרך שאינה הוגנת. התנהגותו הפסולה מהווה יסוד נוסף אשר הופך את התעשרותו לבלתי צודקת. כך הוא הדבר גם מקום בו המתחרה פוגע בסימן מסחרי או בסוד מסחרי של רעהו. רשימת מקרים זו איננה ממצה. מקרים נוספים בהם יסתבר כי התנהגות המתחרה אינה הוגנת עשויים להצמיח עילה בעשיית עושר לנפגע; כך עשוי, למשל, להיות משקל רב לכך שהמתחרה מגלה, באופן אחר מזה שהוצג לעיל ולאו דווקא על-ידי מעשה עוולה, התנהגות שהיא נטולת תום לב".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

כל היסודות המפורטים, התמלאו בענייננו.

הנתבעים התעשרו שלא על פי דין, ולא כדין, על חשבון התובעים עת ייצרו, שיווקו ומכרו את אביזרי הפטנט חמוגנים של התובעים, מבלי שקיבלו את רשות התובעים לכך, וחרף התנגדות התובעים כי יעשו כן. במכירותיהם אלו, נהנו הנתבעים מן ה"מוניטין" וה"שוק" אשר פיתחו התובעים. טובת ההנאה שבאה להם, באה מן התובעים; הכל תוך הפרה בוטה ושלא בתום לב את הפטנט.

כדברי כבוד הנשיא שמגר ברע"א 371/89 הנ"ל:

"בנסיבות המקרה שלפנינו ניתן, לכאורה, להניח, כי המערער קיבל טובת הנאה שבאה לו מן המשיבות. טובת ההנאה היא ברווחים אותם מפיק המערער מן המכירות של המוצרים בהם אנו דנים כאן. במכירותיו נהנה המערער מן השוק אשר פיתחו המשיבות למוצרים הנדונים. במובן זה מקורה של טובת ההנאה הוא במשיבות, וניתן לומר כי היא "באה" לו מהן".

בנסיבות אלו, חייבים הנתבעים להשיב לתובעים את "הזכיה" או את "שוויה".

דא עקא, שהתובעים לא הציגו נתונים, על פיהם ניתן יהיה לאמוד שווי זה.

מכאן, שלמרות שהתובעים זכאים לפיצוי/השבה, לא ניתן לעשות כן בהעדר נתונים אלו.

לא בכדי, גם התובעים, בדברי הסיכום, אינם נוקבים בסכום ההשבה בפריט נזק זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

עוגמת נפש

ה.

בסעיף 39 לכתב התביעה ובסעיף 62 לסיכומים, דורשים התובעים פיצוי בסך 50,000 ₪ עבור עוגמת נפש שנגרמה לתובעים.

עוגמת נפש יכולה שתיגרם לתובע חנן שוורץ כבעל הפטנט, אך לא לחברת "טף סורג בע"מ", שאינה גוף חי, נושם ובעל רגשות.

דא עקא, שבתצהיר התובע ועדותו בבית המשפט, אין התייחסות מפורשת לעוגמת הנפש שנגרמה לו.

מוכן אני להניח כי בנסיבות המתוארות בתצהיר ובעדות התובע, אכן נגרמה לתובע עוגמת נפש כזו, אך אין בכך די. היה על התובע להעיד על עוגמת הנפש שנגרמה לו כתוצאה ממעשי הנתבעים.

אין די באמירה הכללית:

"41. בגין עוגמת הנפש, הצער והסבל שגרמו לי הנתבעים, על הנתבעים לפצות אותי בסכום 50,000 ₪".

עוגמת הנפש היא סובייקטיבית ומשתנה מאדם לאדם, בהתאם לאופיו, אישיותו, רגישותו ורגשותיו. לא ניתן להעריך את עוגמת הנפש שנגרמה ללא עדות מפורטת על כך.

על כן, ולמרות שנכון אני להניח כי לתובע חנן שוורץ בעל הפטנט, נגרמה עוגמת נפש ממעשי הנתבעים, אין בידי נתונים מספיקים כדי להעריך אותה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1014-06 שורץ חנן ואח' נ' כהן אביעד ואח'

סוף דבר

5.

א. ניתן בואת צו המורה לנתבעים להימנע לחלוטין בין בעצמם ובין באמצעות אחרים, במישרין ו/או בעקיפין לייצר, לשווק ולמכור את הפטנט/האמצאה מס' 102009 "שיטה ומכשיר לעגון סבכה", וזאת כל עוד הפטנט בתוקף.

ב. אני מחייב את הנתבעים אביעד כהן, רחל כהן ו- יואל יהוד – לשלם לתובעים, ביחד ולחוד, את הסך של 100,000 ₪ עקב ביצוע העוולה של "גניבת עין" על פי "חוק עוולות מסחריות", תשנ"ט – 1999, כשסכום זה נושא הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן מיום הגשת התביעה – 4/1/2006 - ועד התשלום בפועל.

במערכת היחסים בין הנתבעים, בינם ובין עצמם, מתוך הסכום הנ"ל יהיה על הנתבע יואל יהוד לשלם את הסך של 15,000 ₪, על הנתבעת רחל כהן יהיה לשלם את הסך של 30,000 ₪ כאשר ביתרת הסכום של 55,000 ₪ יישא הנתבע אביעד כהן.

ג. אני מחייב את הנתבעים - אביעד כהן, רחל כהן ויואל יהוד – ביחד ולחוד, לשלם לתובעים את הוצאותיהם, לרבות שכר טרחת עורך דין, את הסך של 50,000 ₪, כשסכום זה נושא הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן וריבית חוקית מהיום ועד התשלום בפועל.

כמו כן, ישאו הנתבעים באגרת בית המשפט.

במערכת היחסים בין הנתבעים בינם ובין עצמם, סכומים אלו יתחלקו בין הנתבעים באופן שווה (1/3 על כל אחד מהם).

ניתן היום, ב' טבת תשע"א, 9 בדצמבר 2010, בהעדר הצדדים.

המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לצדדים.

יהודה פרגו, שופט בכיר

